

Jeseničani

V SOBOTO, 15. SEPTEMBRA, KO BODO NAŠI GOSTJE V PODVINU, SE BODO TUDI GOSTITELJI LAHKO UDELEŽILI TEGA SLAVJA. IZPRED BOLNICE BODO OB 16. URI ODPELJALI AVTOBUSI IN USTAVLJALI NA VSEH LOKALNIH AVTOBUSNIH POSTAJAH V PODVIN, KJER SE BODO GOSTITELJI LAHKO PRIDRUŽILI NAŠIM CENJENIM GOSTOM IZ SRBIJE.

JESENICE, 14. SEPTEMBRA 1962

ŠTEVILKA 37/IV

Izboljšano delo na transportnem oddelku

Priprava vložka in depozicija surovin za jeklarno postaja v zadnjem času vedno bolj važna. Znano je, da je zmogljivost žerjavov polypa

in magneta ter Sava žerjavov premajhna za razkladanje in nakladanje v koritne vozove.

Da bi delo olajšali, smo začeli že pred dvema letoma razmišljati, da bi opremili motorno dvigalo z magnetno napravo, ki bi jo zgradili z lastnimi sredstvi. Vgradili smo rezervno elektrodinamo na pogon preko dodatnih koluti. Vendar se naprava ni obnesla zaradi pomanjkanja elektroavtomatike, ki je ni bilo mogoče izdelati doma.

Poiskali smo ponudbe inozemskih firm. Tako smo pred kratkim dobili kompletno magnetno napravo z dinamo, elektroavtomatiko in magnetno ploščo iz Italije. Magnetna naprava, ki jo žene dizelski motor, ima jakost 8 KW — 110 V. Poizkusno obratovanje se je obneslo, nekatere tehnične pomanjkljivosti pa sta odpravila električarja, tov. Arh in

Vauh, s svojimi bogatimi izkušnjami na magnetnih napravah.

Danes obratuje motorno dvigalo, opremljeno z magnetno napravo, brezhibno in v veliko zadovoljstvo kolektiva. V glavnem obratuje na razkladanju in nakladanju grodlja, ki prihaja v večjih količinah. Za magnetno napravo smo plačali 7 milijonov dinarjev.

Nabava te magnetne naprave je v našem obratu ena najbolj rentabilnih investicij. S tem smo prihranili na skladiščnem prostoru Sava žerjavov, tako da lažje nakladajo vložek za jeklarno in elektropeč, na delovni sili, predvsem prostovoljcih in na stojnini. Računamo, da se je magnetna naprava plačala že v nekaj mesecih samo s prihrankom na stojnini in okvaram vagonov.

Niko Bernard

Sklepi 13. redne seje Upravnega odbora

13. redno sejo dne 6. septembra je upravni odbor posvetil predvsem nekaterim problemom v zvezi z izvajanjem sklepov CDS in UO. O

tem naše bravce seznanjamo v posebnem članku.

V preostalem času pa je UO razpravljal še o nekaterih vprašanih tekoče problematike. Sprejel je poročilo o izpolnitvi družbenega plana za avgust in ugotovil, da smo v avgustu količinsko plan izpolnili in dosegli letos najvišjo realizacijo, toda še vedno le 97,6%. Najslabši uspeh so imeli v žičarni, saj so dosegli komaj 79,4% po operativnem načrtu. Zato je UO sklenil, da bo na seji dne 19. septembra podrobno analiziral stanje v žičarni. Na to sejo pa bodo povabili še predsednika DS EE žičarne, njihovega obratovodjo in šefa grupe predelovalnih obratov.

V zvezi z znižanjem družbenega načrta v elektrodnem oddelku in zaradi tega potrebnega zmanjšanja števila delavcev, se je UO strinjal z opravljeno rešitvijo. Nekaj delavk so premestili v druge obrate, nekaj jih dela izmenoma 14 dni, 14 dni pa so na neplačanem dopustu, nekaj delavk pa je dodeljeno transportnemu oddelku, ki bo

(Dalje na zadnji strani)

Rekonstrukcijska dela v naši železarni dobro napredujejo

Pri investicijah korak naprej

Jugoslovanska investicijska banka nam je s sklepom z dne 22. avgusta odobrila nadaljnji avans — 1 milijardo dinarjev. Ker smo prvih 500 milijonov že v celoti uporabili, smo dobili sedaj dovolj sredstev, da lahko nemoteno nadaljujemo z deli v septembru in da poravnamo vse račune za letos opravljena dela. Ker bodo v septembru znane po vsej verjetnosti tudi osnove za zaključek definitivne pogodbe o najetju kredita, pričakujemo, da je vprašanje financiranja naših investicijskih del rešeno, oziroma da v bodoče ne bo treba najemati nadaljnjih avansov in da je zagotovljena kontinuiteta delovanja potrebnih sredstev.

Druga prav tako razveseljiva vest pa je, da smo dobili soglasje Investicijske banke za sklenitev pogodbe za nabavo elektropeči na Švedskem od firme ASEA. Pogodba o dobavi peči je bila podpisana 29. avgusta na Jesenicah. Ko jo bo potrdila JIB, bo ta pogodba končno veljavna. To lahko pričakujemo že v septembru in bo pri dobavnem roku 16 do 18 mesecev lahko steklo jeklo iz nove peči že sredi 1. 1964.

Osnovna naloga, da pri rekonstrukciji povečamo v proizvodnji predvsem količino kvalitetnih jekel, je tako osnovana. Nova peč bo zgrajena za 55–60-tonske šarže. Premier prečnega kotla bo 5400 mm. učinek transformatorja 18.000kVA. Dvanajstopna regulacija napetosti omogoča odlično upravljanje peči. Peč bodo zakladali od zgoraj z vsipnimi košarami. Ker lahko postavimo na žerjavno progo le žerjav 50 ton nosilnosti, bo treba peč zakladati z dvakratnim vsipom. Peč ima vrtljiv pokrov, ki se vrti za približno 15 stopinj okrog svoje vertikalne osi. To vrtenje omogoča lažje in hitrejše taljenje vložka.

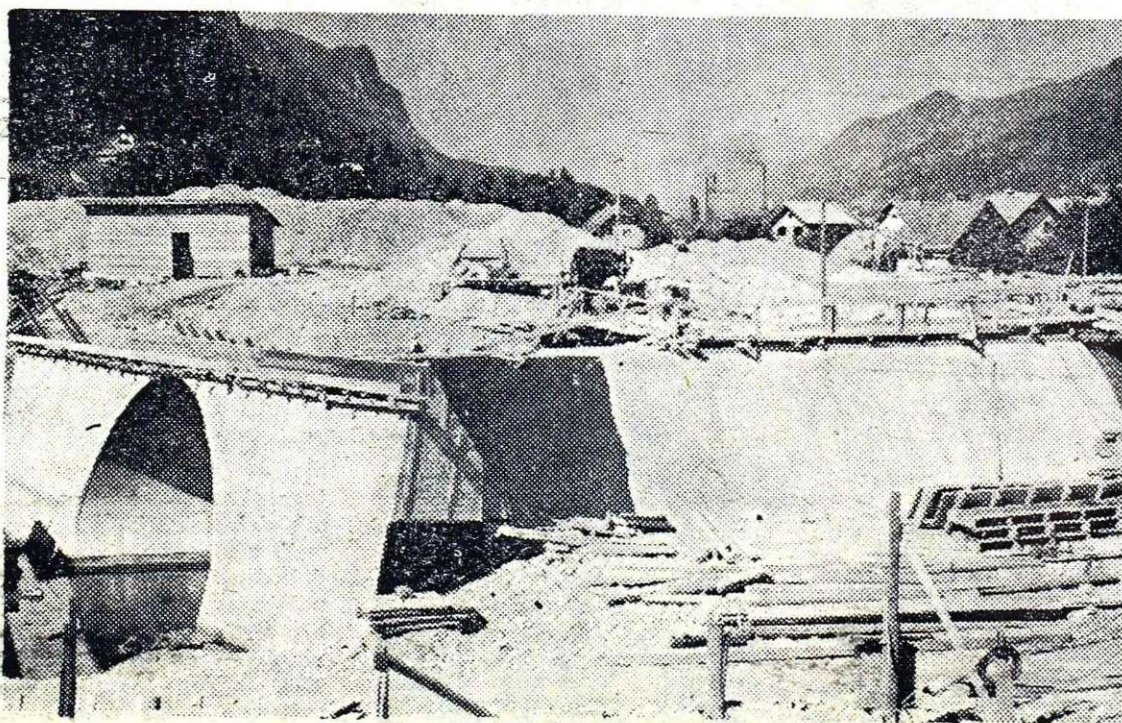
Posebnost peči je elektromagnetna mešalna naprava, ki omogoča proizvodnjo kvalitetnih in visokokvalitetnih jekel ter olajšuje fizično de-

lo pri peči, ker lahko odstranimo žlindro in premešamo talino praktično brez fizičnega posredovanja pečne posade.

Nova peč bo z lahkoto krala po investicijskem programu predvideno povečanje kapacitete elektrojekla. Na ta način bodo do časa, ko bo treba začeti vračati kredit, ustvarjene za to finančne možnosti.

Kdor zasleduje gradnjo in obiskuje gradilišča, je lahko opazil, da so dela na nadvozu ceste in mostu Borovlje-Dobrava že začeta. Tudi dela na prepustu za Javorniški potok lepo napreduje. Lepše bi bilo sicer, če bi bil prepust že zgrajen in potok reguliran, ker nam ne bi bilo treba zavreti zemeljskih del na Belškem polju. Pri ugodnih vremenskih pogojih je namreč zemeljskih del izvršeno več kot smo mogli pričakovati. Da čim bolje usmerjamo sredstva, smo omejili dela samo na najnujnejše nasipe, kar bomo potrebovali za tako imenovano prvo fazo del. V to so vključene tri hale za valjarne in hala vzdrževanja ter potrebna železniška in cestna povezava. Da ne bi prišlo do zastoja mehanizacije in prevelike omejitve del, smo sprva začeli nasipavati tudi nasipe, ki so sicer potrebni, ne pa

(Dalje na zadnji strani)

Dela pri gradnji prepusta čez potok Javornik napredujejo po predvidenem načrtu in bodo zaključena še ta mesec

Neizpolnjeva Centralnega sveta in Uprav

Na 13. redni seji je UO obravnaval tudi nekatere probleme v zvezi z izpolnjevanjem sklepov CDS in UO. O tem je poročal predsednik UO in njegovo poročilo objavljamo v celoti.

Na osnovi finančnega poročila za prvo polletje 1962, sprejetih sklepov na zadnjem zasedanju CDS in nalog, ki nam jih daje sprejeti program CDS, je nujno, da UO podrobno analizira nekatere probleme, katerih rešitev bo doprinesla k boljšemu gospodarjenju v podjetju.

Namén seje naj bi bil:

1. Obravnavati nekatere probleme, ki so v podjetju najbolj pereči in jih organi upravljanja, kakor tudi ostali člani našega kolektiva iznašajo kot vzrok, ki povzroča otopelost, zmanjšuje iniciativo organov upravljanja in vpliva na gospodarski uspeh kolektiva.

2. Upravni odbor naj za omenjene probleme nakaže možno rešitev in določi konkretne naloge organom vodenja.

Proizvodni in finančni problemi sedemmesečnega poslovanja

Dejstvo je, da količinski plan izpolnjujemo, ne pa finančnega. Vzrok temu je delno tržišče, največkrat pa samovoljno odstopanje od planiranega kvalitativnega programa ali pa slabo delo.

Res je, da danes ne moremo več prodati vsega, kar proizvedemo. Toda to ni več osnovni problem. Menim, da bomo morali v takem položaju storiti več na koordinaciji dela med prodajnim oddelkom in pripravo dela, obeh pa s proizvodnimi obrati. Prodajni oddelk bo moral mnogo bolj poznati potrebe trga in na osnovi teh sestavljati predloge družbenega načrta, oziroma proizvodni program. Vprašanje koordinacije dela med prodajnim oddelkom in pripra-

vo dela ter proizvodnimi obrati ni nič novega. Toda posledice nekoordiniranega dela prevečkrat povzročajo proizvodne težave, ki so tako očitne, da danes organi upravljanja v ekonomskih enotah, kakor tudi ostali člani kolektiva, ostro postavljajo, da tako več ne sme iti naprej in da ta problem organizacijsko moramo rešiti.

Pogodbenih obveznosti ne izpolnjujemo. So primeri izostankov izdobjev še za leto 1961, da ne govorimo o prvem in drugem kvartalu letošnjega leta. To je tudi večkrat vzrok, da nam kupci ne plačujejo redno naših izdobjev, kar tudi ni nič novega, saj smo o tem že večkrat pisali v našem časopisu. — Ukrepov proti povzročiteljem teh zastojev pa ni. Moramo bi bilo dobro v sistem nagrajevanja ostreje vključiti zahtevo po absolutnem izpolnjevanju pogodbenih obveznosti za tista delovna

mesta, ki imajo vpliv na omenjeni problem. Poleg tega se pri obravnavi tega problema moramo zavedati, da to ni samo gospodarska škoda, ampak vpliva tudi na moralni ugled našega podjetja.

Tudi reklamacije so med pomembnimi vzroki, ki vplivajo na gospodarski rezultat podjetja in njegov ugled.

Precej pa je primerov, da v obratih samovoljno odstopajo od kvalitativnega programa. Predvsem se to zgodi takrat, kadar jim manjka tonaže za osebne dohodke. Te primere bi morali konkretno in strogo obravnavati ter s tem povezati tudi osebne dohodke na za to odgovornih delovnih mestih.

Posebni problemi, ki so popolnoma subjektivnega značaja, so na primer neodgovorna priprava vložka, zamenjava kvalitete, zavaljanje, nevestno izpolnjevanje dokumentacije šarž, kvalitativne izdelave in drugo. Takih primerov v bodoče ne moremo več tolerirati in moramo proti njim postopati kot proti direktnim povzročiteljem gospodarske škode.

Na osnovi vsega navedenega smatram, da je že čas, da uvedemo zahtevo upravnega odbora, da priznamo ekonomskim enotam oziroma obratom kot proizvodni uspeh samo, kar je izdelano po naročilu in odgovarja kvalitativnim in kvantitativnim zahtevam.

Stroški proizvodnje nenehno naraščajo v primerjavi s planiranimi stroški. Analize kažejo, da temu niso vzrok cene osnovnim surovinam, temveč v glavnem stroški vzdrževanja.

Iz polletnega finančnega poročila je razvidno, da so stroški za osnovne surovine pod planiranimi, medtem ko so vsi stroški za vzdrževanje nad planiranimi.

Menim, da bo treba te primere temeljito analizirati ter podvzeti določene ukrepe. — To toliko bolj, ker je UO in CDS ob sprejemanju finančnega načrta za leto 1962 strogo postavil kot nalogo in zahtevo vodilnemu kadru podjetja, da pod nobenim pogojem ne prekorači sredstev za investicijsko in redno vzdrževanje.

Poročilo o stanju skladov investicijskega vzdrževanja, remontov in rednega vzdrževanja v prvem polletju 1962 pa očitno kaže, da se na omenjeni sklep organov upravljanja v podjetju ni nihče od odgovornih, ki imajo opravka z vzdrževanjem, oziral.

Ne moremo trditi, da potrebe, ki so v omenjenem poročilu zajete, niso nujne. Toda nikakor ne moremo razumeti, da se avtor poročila v nobenem primeru ne sklicuje na sklepe organov upravljanja, da o naročnikih zahtevanih popravil sploh ne govorim.

Ce bi vsi prizadeti imeli pred očmi stališče organov upravljanja, potem dvomim, da bi postavljali tako obsežne zahteve, kot jih poročilo navaja in s tem povzročili predvideno prekoračitev do konca leta za 850.000.000 in pri investicijskem vzdrževanju za 117.000.000, ne da bi upoštevali že lanskoletne prekoračitve.

Ce dovolimo, da bodo omenjene zahteve realizirane, potem bomo zašli v položaj, da ne bomo imeli čistega dohodka niti za osebne dohodke, medtem ko je vprašanje skladov že pri planskih stroških problematično.

Kot utemeljitev k navedenemu bom navedel nekatere obrazložitve iz omenjenega poročila.

V obrazložitvi o zvišanju stroškov avtor navaja, da je plan vzdrževanja prekoračen le za 4 odstotke po fizičnem obsegu, da pa je prišlo do finančne prekoračitve zaradi tega, ker so se usluge lastnih delavnic podražile, zaradi gibljivega dela osebnih dohodkov in to kar za 400 milijonov dinarjev nad planiranimi, ker so baje obrati planirali po cenah iz leta 1961, te cene pa niso vsebovale gibljivega dela osebnih dohodkov.

Dejstvo je, da je bila višina gibljivega dela osebnih

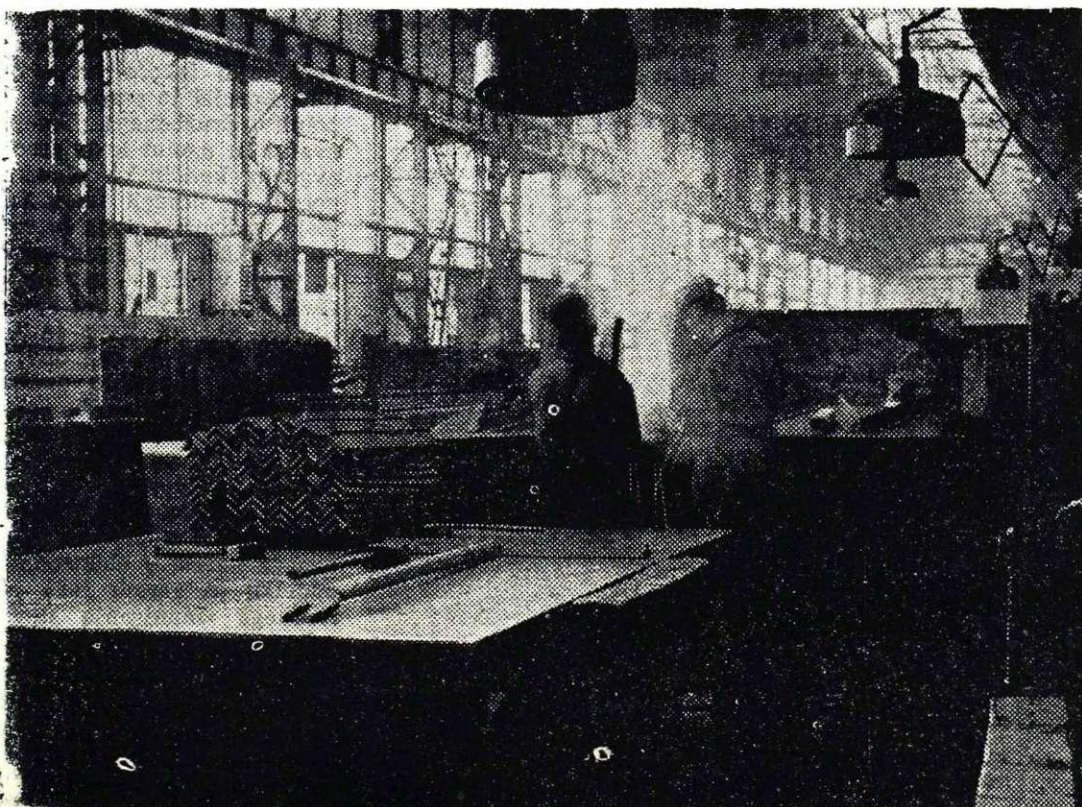
dohodkov znana že vse drugo polletje lanskega leta in če je res, da obrati niso upoštevali le-tega pri planiranju vzdrževanja za leto 1962, potem je to mogoče samo iz dveh vzrokov: ali je bil namerno izpuščen gibljivi del, da bi s tem prikazali na splošno nižje stroške proizvodnje, ali izredna površnost pri planiranju, ki lahko izvirajo iz nesposobnosti planerjev, ali pa iz njihove absolutne nezainteresiranosti in čista odgovornosti za prikazovanje dejanskega stanja, ki v podjetju je. V obeh primerih je posledica tega zavajanje organov upravljanja. Lahko trdim, da tak način in tak odnos do dela vodi organe upravljanja do položaja, iz katerega ne morejo več najti izhoda in so prisiljeni, da sprejemajo na znanje stanje, kakršno je in onemogočeni, da izkoristijo tudi svoje zakonske pravice pri usmerjanju gospodarske politike.

Se bolj drastičen primer direktnega negiranja sklepov in stališč organov upravljanja je v obrazložitvi omenjenega poročila, ko avtor navaja, da so obrati zaradi pomanjkanja sklada za investicijsko vzdrževanje opravljali le-to na račun rednega vzdrževanja. Ta primer dokazuje, da so sklepi UO in CDS samo formalnega značaja, obratovodstva pa delajo po svoje, kot mislijo, da je za njih prav, ne glede na skupno gospodarsko politiko celotnega podjetja.

V obrazložitvi poročila pa nas prav tako mora prizadeti dejstvo povečanega števila okvar na agregatih. Poročilo navaja več vzrokov, vendar se moramo ustaviti pri primerih, ki so posledica vedno slabšega manipuliranja z napravami. Nimam namena spuščati se v razpravo, ali je neka okvara povzročena zaradi slabega upravljanja ali neznanja, vendar bom kot dokaz navedel nekaj konkretnih primerov, ki bi v končni fazi obravnave lahko imeli popolnoma subjektivni značaj, kot na primer:

● 17. maja zlom zobatih in stožčastih koles na viličarju Litestroj v hladni valjarni. Ista okvara se je ponovila 16. junija. Škoda znaša 300.000 dinarjev.

● 5. junija je pogorel transformator na javorniku I. Po izjavah strokovnjakov je pogorel zaradi nesposobnosti kadra, ki je z njim ma-

Do finančne prekoračitve načrta o vzdrževanju je prišlo zato, ker so menda obrati planirali po cenah iz leta 1961, ki niso vsebovale gibljivega dela osebnih dohodkov

Upravnega odbora

nje sklepov delavskega nega odbora

nipuliral; škoda znaša 4 milijone dinarjev.

● 23. junija zlom stikala in pregretje kabla na brusilnem stroju Rafama. Storilec ni znan, škoda pa znaša blizu 70.000 dinarjev.

● 29. junija zlom suporta na stružnici Braun. Škoda znaša blizu 220.000 dinarjev.

● 10. julija zaribanje ležaja na Vogel črpalki. Škoda znaša blizu 100.000 dinarjev.

● 4. avgusta požar na žerjavu v žični valjarni. Škoda znaša 1.000.000 dinarjev.

● 11. avgusta zlom glave na vlečnem stroju za cevi in nateg Galove verige v cevarni. Škoda znaša blizu 1 milijona dinarjev.

● 15. avgusta zaribanje ležaja na Andritz črpalki. Škoda znaša blizu 150.000 dinarjev.

● 18. avgusta zlom cilindra hidravlične stiskalnice. Škoda znaša 200.000 dinarjev.

● 18. zlom glavne osi in tlačnih vreten v obratu Javornik I. Škoda znaša blizu 1.000.000 dinarjev.

Navedel sem samo nekaj primerov, ki so se dogodili v obdobju treh mesecev, ker bi nam naštevavanje vseh primerov vzelo preveč časa. Poleg omenjenih pa naj vseeno navedem še nekatere druge zanimive primere.

Redni remont SM peči bodo prekoračili planirane stroške za 411.000.000 dinarjev.

Ti remontu so verjetno potrebni, toda vprašanje je, kje so vzroki, da je nujno potrebnih pet remontov več, kot je bilo planirano. Menim, da bo nujno treba analizirati, ali bo povečana proizvodnja SM jekla krila s čistim dohodkom tako visoke stroške remontov, če je res, da je vzrok za večje število remontov y povečani in forsirani proizvodnji SM jekla.

Nerazumljivo je vprašanje cen kalupnih okvirjev v livarni, katerih planska cena znaša 26.273 dinarjev, medtem ko je dejanska 120.000 dinarjev. Še manj pa to, da gre razlika v ceni na račun rednega vzdrževanja.

Tudi cene za popravilo elektromotorjev so nerazumljive. Težko je verjeti, da popravilo motorja stane več kot nov motor. To je toliko bolj nerazumljivo, ker so to cene zunanjih uslug. Koliko pa nas stane isto delo, pa v poročilu ni navedeno. Verjetno bi bilo dobro usposobiti našo elektrodelavnico, da bo sama popravljala vse elektromotor-

je, ker imamo po izjavah strokovnjakov za to vse pogoje.

Navedel sem samo nekaj značilnih primerov, ker čas ne dovoljuje, da bi obravnaval vse.

Nič boljši ni položaj pri investicijskem vzdrževanju. Poglejmo nekaj primerov:

● Upravno poslopje topilnic — prekoračenje za 18,4 milijone. Obrazložitev za to prekoračenje je: zahteva tehničnega kolegija, da se stavba adaptira enako kot stavba OŽOD.

● Livni žerjav v martinarni — prekoračenje 24,3 milijone. V obrazložitvi je navedeno, da je to prav tako izvršeno v soglasju s tehničnim kolegijem.

● Koritni in titanik vozovi. Prekoračenje znaša 17,7 milijonov, čeprav so bile cene za omenjene vozove znane vnaprej.

● Popravilo kaluparskega stroja. Prekoračenje znaša 3.194.000 dinarjev. V obrazložitvi je navedeno, da je do prekoračenja prišlo, ker se je povečal obseg gradbenih del.

● Popravilo proge 700 Ø. Planirano 3.300.000, predvidena potrošnja 25.597.000 dinarjev, ali prekoračenje za 22.297.000 dinarjev.

● Popravilo lope nad skladiščem paličastega železa v valjarnah. Predvideno 3.700 tisoč, dinarjev, potrošeno 11.638.654 din, ali prekoračenje za 7.938.054 din.

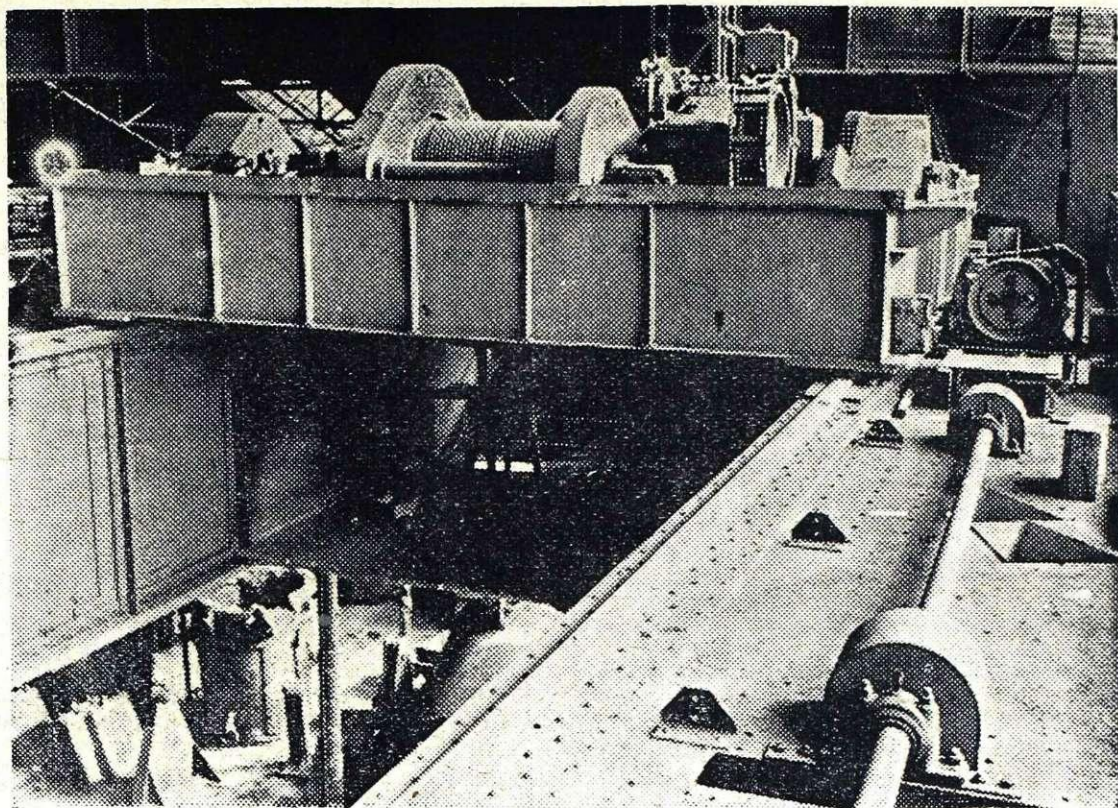
● Popravilo peči lahke proge na Javorniku. Odobreno 2.700.000 dinarjev, potrošeno 10.919.233 din — ali 8.219.233 din več. V obrazložitvi je navedeno, da so istočasno popravili in prepletkali tudi streho.

● Popravilo glavne hale valjarn. — Odobreno 3.000.000 din — predvidena potrošnja 16.136.314 din, ali za 13.136.314 din več, kot je bilo predvideno.

● Popravilo zračnih zbiralcev. Odobreno 3.000.000 din — predvidena potrošnja 19 milijonov din; prekoračena predvidena vsota za 16 milijonov din.

● Popravilo zajetja visokotlačne in hladilne vode. Odobreno 500.000 din, predvidena poraba 2.500.000 din, torej petkratna vsota nasproti planirani.

Te primere ne navajam zato, da bi zanikal njihovo potrebo, temveč zato, da osvetlim zgornje trditve samovoljnega odstopanja od planira-

Detalj z novega livnega žerjava v martinarni. — Predvidena sredstva bodo prekoračena verjetno za 24,3 milijona dinarjev

nih proporcov in neupoštevanje sklepov CDS in UO. Smatram za potrebno poudariti naslednje:

Ce je CDS poklican, da razporeja sklade in poleg ostalega sprejema tudi program investicijskega vzdrževanja, potem je edino in samo on poklican, da odobri vsako nastalo spremembo na omenjenem področju. Te pristojnosti si ne more lastiti noben obratovodja niti tehnični kolegij.

Nič manj se mi ne vsiljuje vprašanje ekonomske upravičenosti opravljenega dela. Iz omenjenega poročila je razvidno, da nobeno delo ni opravljeno za planirano vsoto, ampak je pri vsakem nastopila prekoračitev. Postavlja se vprašanje, kdo je te prekoračitve odobril, ali so ekonomsko upravičene in ali se ne da med naročnikom in izvajalcem skleniti pogodbeni sporazum, ki bi odgovarjal našim internim prilikam.

Menim, da sem z navedenimi primeri podčrtal le nekaj primerov, ki karakterizirajo stanje v našem podjetju in so stalen predmet razprav med člani kolektiva, še zlasti med vodilnim osebjem, ki večkrat izraža nezadovoljstvo in zaskrbljenost. Kakšen bo rezultat dela ob koncu leta in kakšna je sploh naša perspektiva? Res je, da so bili vsi ti in podobni primeri že večkrat obravnavani in je direktor pri vodstvenem kadru zavzel odločna stališča za odstranitev in ureditev vseh teh perečih vprašanj, vendar se stvar ni bistveno premaknila naprej. Zato prosim člane UO, da v poročilu navedene probleme v diskusiji obravnavamo kot kompleksen problem in ne kot individualne probleme in ga v tem smislu dopolnimo ter sprejmemo ustrezne sklepe, ki naj poleg drugega služijo tudi kot moralna opora in pomoč organu upravljanja glavnemu direktorju pri njegovem delu.

VSI NAVZOČI NA SEJI UO SO POROČILO ŠE DOPOLNILI

V razpravi o poročilu predsednika UO so sodelovali vsi člani upravnega odbora in poročilo še dopolnili. Glavni direktor je pripomnil, da je važno uvesti strogo kontrolo o izkoriščanju sredstev za redno in investicijsko vzdrževanje. Po njegovem mnenju bo treba za vsak remont sestaviti točen proračun, potrebna pa je tudi predkalkulacija za vse investicijsko vzdrževanje. Pri rezultatih polletne inventure je glavni direktor omenil kot primer javornik I in valjarno 2400, ki izkazuje milijonske razlike v minus samo pri zamenjavi kvalitet. Kar pa se tiče okvar in lomov na strojnih napravah, pa je treba za vsak primer uvesti postopek.

Vsi prisotni so govorili tudi, da če hočemo resnično govoriti o upravljanju, se moramo nujno navaditi na disciplino pri izvajanju sklepov, pa najsi bo pri CDS, UO, vodilnem kadru itd. Če pa to želimo, je potrebno iskreno sodelovanje in obravnavanje vseh problemov. Napake pri planiranju remontov, ki tri do petkrat presegajo planirano ceno, imajo za posledico povišanje proizvodnih stroškov in se zato ne smemo čuditi, če Smederevo proizvaja cenejšo pločevino. Nujno je, da o teh problemih začno razpravljati EE, obratovodje pa morajo imeti v bodoče več čuta odgovornosti do gospodarstva, da ne bi prišlo do omenjenih problemov.

Iznešeno je bilo tudi mnogo slabosti, ki kažejo na samovoljo in proizvodno nedisciplino, vendar moramo vedeti, da je samovolja pri delavcih v proizvodnji manj nevarna, kot pri vodilnem kadru.

Na podlagi razprave je upravni odbor sprejel poročilo in zadolžil glavnega direktorja, da s posameznimi službami podrobno analizira v razpravi in poročilu nakazane probleme in o ukrepih predloži UO pismeno poročilo. O tem naj prav tako razpravlja gospodarska komisija in pripravi poročilo za CDS, po sklepu na 6. rednem zasedanju.

Pogled na Belško polje od vzhoda. Nekdanje vzpetine ni več

Z gradnjo nadvoza smo že začeli

V drugi polovici avgusta so začeli z gradbenimi deli pri nadvozu na nasipu, ki povezuje Belško polje z našimi obrati na Jesenicah. Zvedeli smo, da so že začeli z betoniranjem prvega podpornega nosilca. Kakor pri gradnji prepusta čez potok Javornik, hitijo z deli tudi pri nadvozu, da bi omogočili čimprejšnjo uporabo novega mostu čez Savo ter zaključek del pri gradnji nasipa, da bi lahko čimprej začeli s polaganjem železniških tirov.

Obseg del pri izkopu na Belškem polju so morali nekoliko zmanjšati, ker morajo počakati vse dotlej, da bo v celoti zgrajen prepust čez potok Javornik. Če bodo vremenske prilike tudi v prihodnje ugodne, bodo dela na

tem delovišču zaključena že v septembru. V minulih dneh so porušili tudi dve montažni hiši in bodo lahko nadaljevali z deli na nasipu ter vzpostavili pozneje tudi železniško zvezo z obrati na Jesenicah. Seveda bodo morali v prihodnjem obdobju odstraniti tudi ostale montažne hiše, v kolikor bodo ovirale dela pri gradnji nasipa. V oktobru bodo začeli tudi z izkopom temeljev za izgradnjo stripper hale in hale, kjer bo strojnica. Obe hali morata biti gotovi do konca leta 1963.

Novinarji uglednih italijanskih listov so obiskali Železarno Jesenice

V ponedeljek, 10. septembra, so obiskali našo železarno novinarji italijanskih časopisov: 24 Ore, Avanti ter šef urada za radijske oddaje pri agenciji ANSA. Omenjeni novinarji so bili gostje Zvezne gospodarske zbornice in so bili na večdnevnom obisku v Jugoslaviji. Goste iz Italije je v našem podjetju v odsotnosti glavnega direktorja sprejel tov. inž. Arzenšek ter jih seznanil z nastankom in razvojem podjetja ter proizvodnimi problemi železarne. Goste so se zanimali za razvoj našega podjetja, kakor tudi za socialno zavarovanje delavcev, delavsko upravljanje in druge probleme. Po krajšem razgovoru v zgornjih prostorih Kazine so si gostje ogledali še Tehniški muzej in nekatere obrate v naši železarni.

(Dalje na 5. str.)

Kaj predstavljajo zapisniki DS?

V enem naših obratov se je pred kratkim zgodilo naslednje:

V avgustu so predvidevali remont. Delavski svet je o tem razpravljal in ugotovil, da bo zaradi tega v tem mesecu dosežen nizek odstotek po enoti izdelka. Zato so sklenili, da bodo prav v tem mesecu izkoristili rezervni sklad in so zadolžili predsednika DS ter obratovodjo, da v tem smislu ukrepata in poročata na prihodnji seji.

Stvar bi bila v redu, ko bi ostali pri starem načinu obračunavanja po enoti izdelka za dva meseca nazaj. — Ker pa obračunavamo po sklepu CDS sedaj tekoče, je celoten proces obračuna pospešen in je obratovodja zvedel za dosežen odstotek po enoti izdelka, ko je bil že celoten obračun v obdelavi na IBM, kar je nujno, če hočemo, da IBM zagotovi končni obračun pravočasno in osebne dohodke lahko izplačamo 15 v mesecu.

Obratovodja je zahteval, da se jim na podlagi sklepa DS odstotek popravi s tem, da izkoristijo rezervni sklad. Popravljanje odstotka pa zahteva ustavljanje obračuna in začetek znova. S tem se lahko izgubi toliko časa, da osebnih dohodkov ne bi mogli izplačati pravočasno.

Kaj pa zdaj? Nastal je problem in nepotrebno razburjenje, pa še bolj nepotrebni očitki IBM, da birokratizira in podobno. To pa samo zato, ker obratovodja,

ali ne ve, kaj je dolžan storiti s sklepi DS, ali pa sklepom DS ne poklanja nobene važnosti. Kako je v tem primeru, ne mislim razpravljati, želim pa na podlagi prav tega primera iznesti nekaj načelnih misli.

Sklep DS je lahko konkreten, lahko pa je načelen ali pa informativen. Po konkretnem sklepu je obratovodja dolžan točno in precizno ukrepati ter podvzeti vse, kar je potrebno, da se sklep v celoti izpolni. — Načelen sklep je vodilo obratovodju pri njegovem delu, dočim informativen sklep seznanja kolektiv s stanjem obrata. — Prav zaradi tega je nujno potrebno, da obratovodja na DS poroča o izpolnjevanju sklepov, kar sedaj v nekaterih obratih ni navada.

V našem primeru gre za na pol načelen, na pol pa konkreten sklep. — Načelen pravim zato, ker bi DS lah-

ko točno določil npr. da bodo zaradi remonta v avgustu izplačali 35 odstotkov gibljivega dela in bodo razliko pokrili iz rezervnega sklada, kar pa niso storili, temveč samo predvideli nizek odstotek in načelno odobrili uporabo rezervnega sklada. — Konkreten pa je njihov sklep toliko, ker so zadolžili predsednika in obratovodjo, da po svoji uvidevnosti določita odstotek in o tem poročata na DS. Delavski svet njihove EE je problem osebnih dohodkov kolektiva, v mesecu, ko je bil remont, pravilno rešil in tudi pravilno sklepal. Še bolj pravilno bi bilo, če bi tudi sami določili višino sredstev, ki bi jo črpali iz rezervnega sklada. — Vendar tega niso mogli, ker jim obratovodstvo ni dalo podatkov, vsaj za približno koliko bo odstotek po enoti izdelka zaradi remonta nižji.

Komunalne skupnosti zavarovancev

Zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja, ki ga je sprejela Zvezna ljudska skupščina na svojem zasedanju 23. maja letos, določa, da se zavarovanci zaradi upravljanja skladov socialnega zavarovanja v občinah, republikah in federaciji združujejo v posebne samoupravne organizacije, v skupnosti zavarovancev. Skupnosti so obvezna združenja vseh zavarovancev določenih kategorij, posebej za delavce in posebej za kmete, so organizacije, ki po načelu vzajemnosti in solidarnosti odločajo o ukrepih s področja svoje dejavnosti, tako glede pravic zavarovancev, zbiranja sredstev za pokrivanje nastalih obveznosti ter končno rentabilnega nalaganja imovine v namene, da se varstvo zavarovancev izboljša ali pa ublažijo njihove obveznosti do skladov.

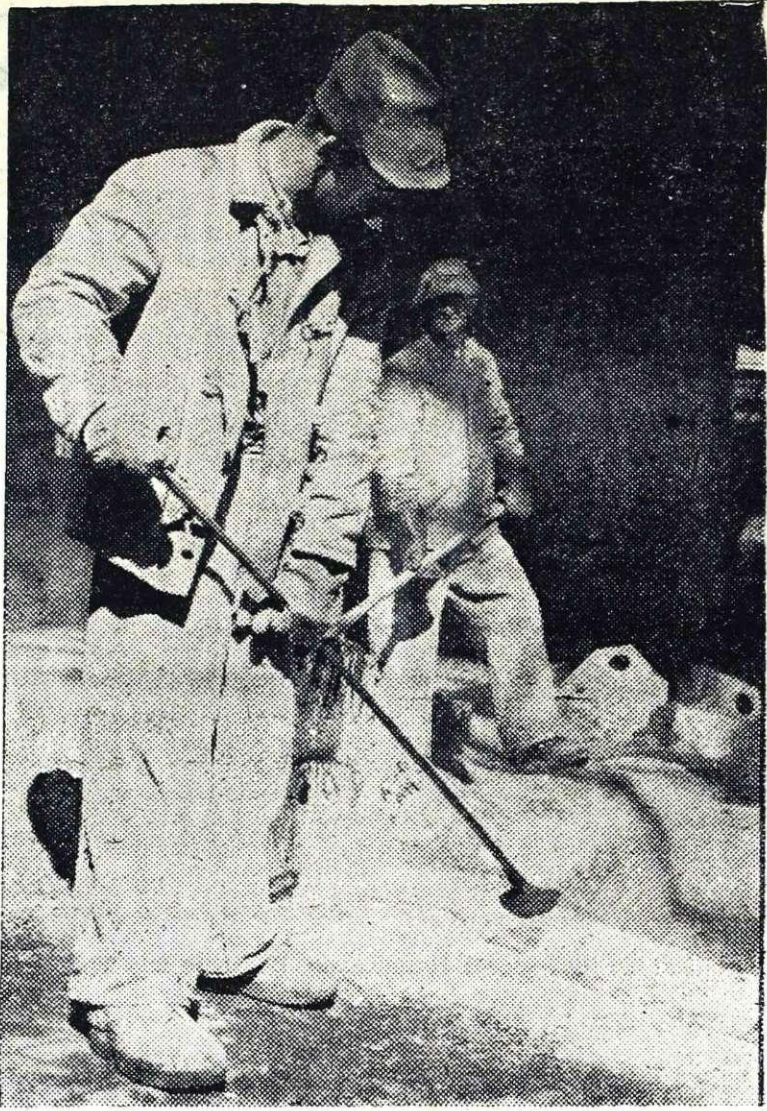
Skupnosti zavarovancev vse lahko

ustanovijo v posameznih občinah ali za območje več občin, v republikah in federaciji. Od teh so najzanimivejše skupnosti v občinah, ker so to osnovne celice socialnega, predvsem pa zdravstvenega zavarovanja, ne le glede na zbiranje in razporejanje sredstev, temveč tudi zaradi tega, ker bodo zavodi za socialno zavarovanje, ki jih bodo ustanovile skupnosti zavarovancev, nosilci pomembnih skladov in pristojni za odločanje o vseh pravicah iz socialnega zavarovanja, torej tudi o tistih, ki bodo pod upravo republiških skupnosti zavarovancev (pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter otroški dodatki). Od pravičnega dela teh skupnosti je predvsem odvisno, ali bodo zavarovanci kot ustvarjalci in potrošniki teh sredstev imeli dejansko dobro varstvo. Zaradi tega je prav, da se podrobneje seznanimo z nalogami komunalnih skup-

nosti zavarovancev, z njihovimi pravicami in dolžnostmi.

Komunalno skupnost zavarovancev ustanovi občinski ljudski odbor na skupnem zasedanju obeh zborov za območje ene ali več občin. Pri oceni, ali bomo ustanovili skupnost za območje ene občine ali pa bomo združevali več občin v eno komunalno skupnost, je treba gledati na to, da uspešno izvajanje socialnega zavarovanja zahteva določeno velikost skupnosti, da je poslovanje le tedaj uravnoteženo in teče brez pretresov, če so riziki zdravstvenega zavarovanja (bolezni, smrt, porodi itd.), ki ga opravlja ta skupnost, čim bolj enakomerno porazdeljeni v prostoru in času. Najenakomernejšo razporeditev dosežemo, kadar so v skupnosti vključene kategorije zavarovancev, ki živijo in delajo v enakih ali podobnih pogojih in če je skupnost čim večja po številu za-

varovancev. Le v takih skupnostih lahko slučajne pojave bolezni, porodov, smrti itd. statistično ugotavljamo kot določeno zakonitost dogajanja skupnosti ter tako vnaprej predvidevamo, kakšne obveznosti bo skupnost imela. Ta dejstva govorijo za to, da bi bilo najracionalnejše, če bi vse zavarovance cele federacije vključili v eno skupnost zavarovancev z enotnim centralnim skladom. To pa bi bilo seveda zgolj s stališča potrošne sredstev in ugotavljanja gostote pojavljanja rizikov najracionalnejše. Na potrošnih sredstvih pa ne vpliva le velikost rizične skupnosti. Ugotovljeno je, da lahko dosežemo najracionalnejšo potrošnjo sredstev za socialno zavarovanje tudi v manjši skupnosti takrat, če zavarovanci sami čimbolj neposredno gospodarijo z zbranimi sredstvi in če so organi, ki jim je zaupano odločanje o pravicah iz socialnega zavarovanja, čim bližje njim in tako čim bolj dostopni kontroli zavarovancev samih. Upoštevati je treba tudi, da je za rizike zdrav-

Ti ne poznajo ne praznikov in ne nedelj. Visoki peči je treba streči noč in dan

Tomaž Erfl: Pred polletno sindikalno konferenco

Polletna sindikalna konferenca, ki bo 26. septembra, ima namen pregledati dosedanje delo in ugotoviti, koliko smo se uspeli oddaljiti od stanja, ki smo ga ugotavljali na letni konferenci. Številne gospodarske in druge težave tako v širšem pogledu kot kolektivno samem so zahtevale nenehno aktivno delo. Dosedanja praksa nam kaže, da so bili zaključki letne konference odraz realne ocene stanja in potreb v kolektivu in zato uspešen akcijski program dosedanjega dela in prizadevanj sindikalne organizacije. Kljub resnemu prizadevanju kolektiva, predvsem samoupravnih organov, tako na nivoju podjetja kot ekonomskih enotah, da bi preprečili nadaljnje slabšanje finančnega stanja v podjetju, to ni uspelo, oziroma je kolektiv v prvem polletju preživel precejšnje neprijetnosti. Ko danes analiziramo vzroke za stanje v prvem polletju, ugotavljamo, da ne gre za trenutne slabosti, ampak so poleg objektivnih težav tudi številne podedovane slabosti iz preteklih let, ki jih sedaj trenutno ni mogoče rešiti. Toda ne zaradi te-

ga, ker bi pri reševanju notranjih slabosti obstojale nepremagljive težave, ampak zato, ker smo še vedno mnogokje prepočasni in premalo odločni. Proces prilagajanja novim razmeram gospodarjenja zahteva smelih in obsežnih organizacijskih posegov, ki morajo kot sistem odstranjevati dosedanje slabosti.

Ponovno bo poudarjeno vprašanje osebne odgovornosti, čeprav se o tem pogovarjamo že vrsto let. Toda ker večina takih debat ostaja brez konkretnega ukrepanja, tudi problem ostaja nerešen in se nam ponavlja, kadar koli načenjamo vprašanje boljšega in smotrnejšega dela. Še vedno smo prepričani, da Železarna Jesenice preneša vse in je to glavni vzrok, da se ne moremo odločiti, čemu bi dali poudarek, ali gospodarjenju oziroma intenzivnemu delu, ali socialnemu reševanju brezvestnih posameznikov. Familiarnost, bojazen pred zamero ali oportunitizem, so še vedno pogostejši, kot odločno ukrepanje, ne glede na katerem nivoju vodenja ali izvrševanja to vprašanje obravnavamo. Toda če iščemo vzrok za to, se

ponovno ustavimo pred problemom organizacije, ki bi tako vodilnega kot nevodilnega pokazala ali nesposobnega ali pa malomarnega. To vprašanje ne bo rešeno, dokler ne bo v železarni obstojal tak sistem organizacije, v katerem bo krivca za slabo delo prav tako lahko najti kot izredno prizadevnega za nagrado, ne glede na to, kakšno funkcijo opravlja v kolektivu.

Poročilo izhaja iz pokazateljev gospodarjenja v prvem polletju predvsem s stališča izpolnjevanja planskih obveznosti tako v proizvodnji kot trošenju sredstev. Spričo dejstev, da je podjetje v izredno neugodnem finančnem položaju in nam že najmanjše odstopanje od planskih stroškov lahko povzroči velike neprijetnosti, smo mišljenja, da brez predhodne odobritve samoupravnih organov ne bi smeli biti stroški proizvodnje preseženi niti v eni postavki. Ko je bila presežena višina osebnega dohodka v prvem kvartalu, smo to takoj videli in tudi ukrepali, torej je kontrola nad izplačanim osebnim dohodkom zelo dosledna, medtem ko nad drugimi sredstvi tega ni, oziroma se pri tem ne razburjamo, če posamezniki samovoljno odločajo o sredstvih, čeprav se nepravilnosti odražajo potem na celotnem kolektivu. Torej tega v bodoče ne moremo dopuščati več in kar je najmanj, zahtevamo, da kolektiv ve, kakšna je ekonomska upravičenost preseganja sredstev.

Naloge in vloga sindikalne organizacije mora biti tudi v tem, da sodeluje pri krepitvi in nadaljnjem razvoju delavskega samoupravljanja, da z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami deluje za take družbene ekonomske odnose v kolektivu, ki bodo osnova za reševanje pomanjkljivosti,

Kaj predstavljajo zapisniki DS?

(nadaljevanje s 4. strani)

Menim, da bi obratovodja skupaj s svojim štabom to lahko storil, v kolikor pa ni v stanju, bi zato lahko iskal pomoči. In kje je potem napaka?

Napaka je pri obratovodji. Namenoma poudarjam obratovodja, a ne obratovodstvo, ker je le-ta odgovoren za izpolnjevanje sklepov. Od 17. avgusta do 1. septembra je imel dovolj časa, da na podlagi načelnega sklepa zbira

podatke in zasleduje gibanje proizvodnje, tako da bi mu še pred koncem meseca moralo biti vsaj približno znano, kakšen bo odstotek. Potem pa bi moral poklicati predsednika DS in se z njim posvetovati o višini sredstev rezervnega sklada, kajti tudi predsednika je DS zadolžil, da po svoji uvidevnosti določi sredstva. Predsednik pa ni bil dolžan zbirati podatkov in izračunavati razliko.

Potem bi obratovodja lahko to sporočil ekonomski analizi in vse bi bilo v redu. Tako pa ni bilo, ker bi kolektiv lahko ostal znatno prikrajšan pri osebnih dohodkih, saj se zaradi remonta dosegli le 19 odstotkov gibljivega dela. Tudi do neprimernega očitanja ne bi prišlo, ali po domače rečeno, ne bi se bilo treba zmerjati z birokrati. Končno pa so prav ti birokrati rešili situacijo. Ustavili so obračun in

vzeli nove podatke ter začeli vse znova, vse prejšnje delo pa je bilo zastoj. Kolektiv IBM oddelka je prevzel odgovornost in se moral znatno bolj prizadevati, porabiti nekaj več nadur, da je bil obračun lahko zaključen pravočasno. Pa ne zato, da popravijo napako obratovodje, ampak zato, da ne bi delavci bili prikrajšani in da jih ne bi neopravičeno zmerjali z birokrati. — Polak

stvenega zavarovanja, ki so kratkoročnega značaja, potrebna manjša skupnost, kot pa za pokojnine in invalidske dajatve. Zdravstveno zavarovanje je postalo z novim zakonom komunalna služba in se upravlja na istem nivoju, kjer je že zdaj zdravstvena služba. Isti organi in iste skupnosti ter organizacije državljanov nosijo odgovornost za uspešno poslovanje obeh. Skladi se zbirajo in trošijo pod neposredno kontrolo in odgovornostjo komune kot celote. Odločiti se je treba le, ali je rizična skupnost območja ene občine zadosti velika za uspešno poslovanje zdravstvenega zavarovanja, ali pa je treba v skupnost združiti več občin in ustanoviti medobčinski sklad zdravstvenega zavarovanja. Tam, kjer se ustanovi sklad za več občin, bodo morali o tem sporazumno odločiti občinski ljudski odbori vseh zainteresiranih občin.

Pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da bi določena občina lahko imela lastno skupnost zavarovancev, je določila republiška skupščina so-

cialnega zavarovanja sporazumno z republiškim izvršnim svetom.

Da bo spajanje občin v eno komunalno skupnost zavarovancev potrebno, govori dejstvo, da že sedaj obstojajo velike razlike v izdatkih še bolj pa v dohodkih skladov zdravstvenega zavarovanja pri okrajnih zavodih, ko gre za večjo rizično skupnost, kot pa bodo bodoče komunalne skupnosti. S tem, ko bomo sedanja območja okrajnih zavodov razbili na občinske skupnosti, ki so po svoji gospodarski razvitosti, gostote mreže zdravstvenih ustanov itd., bolj nehomogene kot okrajni, tedaj bodo med dohodki in izdatki komunalnih skladov nastale še občutno večje razlike. Zato zakon določa, da se lahko občine združujejo v skupnosti zavarovancev. Zato bo treba v primerih, v katerih ob normalni obremenitvi z obveznostmi, ki jih določa zakon o zdravstvenem zavarovanju in ob normalnem izravnovanju razlik s pozavarovanjem v republiškem merilu, ne bo mogoče pokriti izdatkov z dohodki do take

mere, da bi se same lahko vzdrževale, pripojiti oziroma združiti eno ali pa več občin v eno komunalno skupnost z enim skladom zdravstvenega zavarovanja.

Pri tem pa lahko pride do tega, da tista občina, ki predvideva presežke v svojem poslovanju, ne bi hotela pristati, da se priključi občini, za katero že vnaprej ve, da bo imela v zdravstvenem zavarovanju primanjkljaje. Če se o tem občinski ljudski odbori ne bodo mogli sporazumeti, bo odločil republiški izvršni svet, oziroma organ, ki ga bo ta pooblastil.

Združevanje občin v eno komunalno skupnost ne bo možno le ob prvem ustanavljanju skupnosti, temveč tudi kasneje. Ta ureditev je predvidena kot proces vsakršnega prilagajanja organizacijske strukture zdravstvenega zavarovanja potrebam in finančnemu stanju, ki se lahko in se tudi verjetno bo spreminjalo. Prav tako se bo lahko kasneje izločila iz komunalne skupnosti posamezna občina in

ustanovila svojo skupnost za območje občine. Če bodo za to ekonomski pogoji in bo obstojala verjetnost, da bo pod novimi pogoji skupnost lahko uspešno poslovala, bo občinski ljudski odbor po lastnem preudarku lahko odločil, da se območje občine izloči iz skupnosti in ustanovi lastno skupnost zavarovancev. Prilagajanje organizacijske strukture in s tem tudi območja, za katere se bodo v bodoče oblikovali skladi zdravstvenega zavarovanja, je v novem zakonu zajamčeno. To pa je pogoj več, da bodo rizične skupnosti zdravstvenega zavarovanja lahko v vsakem času delovale na takem območju, za tako število zavarovancev, da bo do največje možne meje zadosteno zahtevam zavarovancev.

Tine Zen

Prihodnjč:

SAMOUPRAVNI ORGANI KOMUNALNE SKUPNOSTI ZAVAROVANCEV

Program obiska gostov iz Srbije v dneh od 14. do 16. septembra

14. SEPTEMBRA 1962

- Ob 11.00 prihod in sprejem na železniški postaji Kranj
- Ob 11.30 sprejem gostov na Trgu revolucije v Kranju
- Ob 12.00 sprejem pri predsedniku okrajnega ljudskega odbora Kranj v avli okrajnega ljudskega odbora Kranj (sprejem samo za goste z vabili)
- Ob 13.00 do 13.30 odhod gostov z avtobusi iz Kranja v občine Tržič, Skofja Loka, Radovljica in Jesenice. Prihod gostov v občine bo urejen tako, da bodo prispeli ob 14. uri, ko je končano delo v podjetjih in ustanovah.

SPREJEMI BODO:

Jesenice: Cankarjev trg (pred gimnazijo)
Radovljica: pred občinskim ljudskim odborom
Tržič: pred občinskim ljudskim odborom
Skofja Loka: na Mestnem trgu

Goste iz Kranja prevzamejo gostitelji ob 13. uri pred avlo OLO (gosti ostanejo pri gostiteljih do sobote 15. sept. 1962 do 12.30 ure).

15. SEPTEMBRA 1962

Izlet na Bled (ogled gradu, muzeja in Bleda) in v Podvin na TOVARIŠKO SREČANJE.

Odhodi avtobusov iz posameznih krajev na Bled, in sicer:

- z Jesenic 13.30 s Cankarjevega trga (pred gimnazijo)
- iz Radovljice 13.45 z avtobusne postaje
- iz Tržiča 12.30 z avtobusne postaje
- iz Kranja 13.00 izpred kina Center
- iz Skofje Loke 12.45 z avtobusne postaje (Transturist)

Ob 14.00 zbor vseh gostov na Blejskem gradu

- Ob 16.00 tovariško srečanje v Podvinu (v gradu) pri Radovljici. — Nastopajo: pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja, folklorna skupina Svobode Jesenice in Veseli planšarji s pevcema iz Ljubljane. Za prevoz gostiteljev in drugih bo poskrbljeno in bodo avtobusi vozili s postaj, navedenih pod datumom 15. septembra, od 15. do 16. ure. Povratek gostov in ostalih na domove gostiteljev bo iz Podvina od 20. ure naprej.

16. SEPTEMBRA 1962

Obisk grobišča talcev v Begunjah in Dragi ter ogled muzeja talcev. Odhodi avtobusov iz posameznih občin bodo:

- z Jesenic 8.30 s Cankarjevega trga (pred gimnazijo)
- iz Radovljice 8.45 z avtobusne postaje
- iz Tržiča 7.30 z avtobusne postaje
- iz Kranja 8.00 izpred kina Center
- iz Skofje Loke 7.45 z avtobusne postaje (Transturist)

- Ob 9.00 prihod v Drago, kjer bo polaganje vencev, nato ogled muzeja talcev in obisk grobišča v Begunjah.
- Ob 11.30 odhod iz Begunj na skupno kosilo, ki bo v domu Partizana na Jesenicah, in sicer za goste. Kosilo bo trajalo od 12. do 14. ure.
- Ob 14.00 odhod gostov z avtobusi na izlet na Vršič (če bo slabo vreme, ostanejo gostje v domu Partizana, kjer bo družabno popoldne).
- Ob 17.30 odhod z Vršiča in prihod na železniško postajo Jesenice ob 18.30. Na železniški postaji se bomo poslovili od gostov.
- Ob 19.55 odhod vlaka »BRATSTVA IN ENOTNOSTI« z Jesenic.

OB PRIHODU GOSTOV

Skupina izseljencev v Srbiji, med katerimi je tudi precej Jeseničanov, ki jih je leta 1941 okupator izgnal z rodne zemlje

Tudi na tujem so se borili proti

Danes nas bodo obiskali gostje iz Srbije, ki so bili med vojno gostitelji naših izseljencev. Okupator je v svojem nemočnem besu izselil iz naše občine 130 zavednih Slovencev, od katerih jih še danes 117 živi. Le-ti bodo sprejeli drage goste iz bratske Srbije še posebno svečano in jim nudili vse, da bi se pri nas počutili kar najbolje.

130 jih je torej bilo, ki jih je okupator preganjal z rodne zemlje ter jim dovolil vzeti le najnujnejše s seboj v izgnanstvo. V bratsko Srbijo so prišli skoraj brez vsakih sredstev, vendar so se že tam vsaj nekateri med njimi takoj vključili v borbo proti okupatorju. Današnji sestavek bo posvečen slovenski četi »Ivana Cankarja« v Srbiji, katere prvi komandir je bil naš rojak Albin Pibernik in je bila ustanovljena že v letu 1941. Sestavek povzema po zapisu Milenka Šobra in inž. Pavla Žaucerja o nastanku in delovanju slovenske čete »Ivana Cankarja« v Srbiji v letu 1941.

»Že v septembru 1941 je nekega dne, ko smo bili pri Oskarju Hudalesu, prišlo do predloga, da bi se Slovenci zbrali v posebno enoto. Vzrok za to je bilo več. Zdelo se nam je, da bi bila dolžnost nas vseh, predvsem izseljenih Slovencev, da bi se tudi v Srbiji bojevali proti nemškemu okupatorju in ostalim sovražnikom, še prav posebej zato, ker so bile družine izseljencev breme civilni oblasti. Vodila nas je pa tudi želja, da bi kot posebna slovenska četa lahko odšli z orožjem v Slovenijo in se doma bojevali proti okupatorju. Tov. Oskarju

Hudalesu smo zaupali naloge, naj odide v Užice, v vrhovni štab in tam predlaga ustanovitev slovenske čete.

Medtem smo sodelovali Slovenci v različnih akcijah skupaj s Požeško četo in ko smo se vrnili v Kosjevič, nam je tov. Hudales povedal, da je ustanovitev slovenske čete rešena zadeva. Začeli smo z mobilizacijo Slovencev v našo novo enoto. Vsi štirje Slovenci: Albin Pibernik, Ivan Mužik, Blaž Kralj in Milenko Šober so odšli v razne smeri ter začeli zbirati Slovence. Po nekaj dneh se je v Užicah zbralo okrog 18 Slovencev in tako je nastal začetek slovenske čete »Ivan Cankarja«, ki je takoj sodelovala v bojih proti četnikom za osvoboditev Požege.

Kmalu smo se spet vsi razšli z namenom, da ponovno obiščemo slovenske izseljence v Srbiji in zberemo še več tovarišev za našo četo. Čez nekaj dni smo se spet vsi zbrali v Užicu, sedaj že precej bolj številni.

Slovenska četa »Ivana Cankarja« je bila ustanovljena ob navzočnosti tov. Edvarda Kardelja in Ivana Mačka-Matije. Četa naj bi zbrala vse Slovence, ki so že bili po raznih enotah v Srbiji, predvsem na osvobojenem ozemlju, razen tega pa vključila v partizane veliko Slovencev in naj bi se v akcijah po Srbiji vojaško izurila in oborožila, potem pa v primeren času odšla z orožjem preko Bosne in Hrvatske v Slovenijo in se tam pridružila partizanom. Njen prvi komandni kader so sestavljali: komandir čete je bil Albin Pibernik, komisar Oskar Šavli, ki je bil odsojen, njegov namestnik Pavle Žaucer, vodnik Viktor Dob-

mila, za agitprop je bil do- ločen Žane Dolhar, inten- dant pa Franc Simek.

Komandir čete je bil torej naš rojak Albin Pibernik, znan predvojni komunist in revolucionar, ki so ga Nemci skupaj z ženo Julko in sinom Albinom prav tako izselili v Srbijo. (Več o tem berite v posebnem članku.)

Slovenska četa je imela tu- di partijsko celico in skojev- sko organizacijo. Člani KP so bili: Albin in Julka Piber- nik, Žane Dolhar, Lado Kan- te ali Anton Božec — prav gotovo eden izmed tovarišev iz Slovenskega Primorja in Pavle Žaucer. Člani SKOJ pa so bili: Milenko Šober — se- kretar, Simon Petrovič, Franc Salamon, Neva Majcen, Vin- ko Telban, Vlasto Volheim in Rado Pejovnik. Slovenska četa je bila sestavljena naj- več iz borcev, ki so že prej sodelovali v raznih srbskih enotah na užiskem teritoriju. Sestavljali so jo v glavnem delavci, saj so bili v njej le trije intelektualci, nekaj stu- dentov in kmečkih fantov. Sodelovala je v številnih bo- jih s četniki, za Karan in v veliki akciji za obrambo Užica pred četniki ter čišče- nju v okolici Kosjeviča. Pri- tem se je četa ustavila v To- metnem polju in čakala na- daljnjih povelj, ki so jo usmerili proti Pranjani, kjer je sodelovala v bojih za ta kraj. Četa je bila oborožena le z enim puškomitraljezom, ki so ga zaplenili četnikom v boju za Karan, puškami ter nekaj ročnimi bombami, medtem ko so četniki šte- vilčno neprimerno močnejši in oboroženi najmanj z dve- ma strojnicama ter metalci tromblonov. Toda kljub te- mu so Slovenci s smelim in nezadržnim jurišem osvojili

Bili so prisiljeni

Čeprav je že k- indvajset let, ar- ralo več kot 15- ese- v Srbijo, se Ma- I- Jesenic teh dog- ov- nja tako, kakor- bi- dili pred neka- ine- smo jo obiskala- domu, nam je pov- o tem, kako so oja- senic, pa tudi gov- in prisrčnem spem- ga bili naši lje- ležni ob prihodu- Tov. Pikonova avi- sprejemom, ki sam- pravili v Valjevo, si- izseljenci prijeli- čeni. Čakali so na- ker niso vedeli, da- mo v Valjevo, to p- koj poskrbeli pr- kasarno V. pol- D- so nam pomagali ko-

četniške položaj. Pri- bil ranjen Simo Pet- mitraljezec. Česka- ga je zadela vokal- mitraljez pa je vze- Božec. Po ocenov- ki je bil mental- mandant položaj in- skal našo četo r- stital za izvedbo ju- izpeljali akcijo jedn- in discipliniran. Z- ki je bil dok- dok- pravljen, smo gna- močnejšega, do u- sovražnika z nep- boljše oborožitve.

Naslednji dan o- jurišu je bil odan- vensko četo. V njih- ki so padli še- dva sta bila rana, pogrešani. predi p- krepko izdelani s- drugimi enotami pre- v Kamenice. Od p- ce. Slovenska četa i- pravzaprav posre- med enotami v čk- liki. Neposredni d- zana na nobeno oja- majo in je napa- samostojno, se v- vi posameznih kci- drugimi partizan- timi je uživala veli- zato ker so bili rci- izredno disciplin- se točno držali vod- štabov in zati v- akcij, jurišev nas- Tako kot slo- ska- imele velike gub- druge domače pote- je bil verjetno pred- tem, ker enot- jaško izurjene in- stavljen predi m- stov, delavcev km- ne poklicnih tako- povezuje med osar- enotami je pom- va ter so enote- sto izgubljale med- zvezo, kar je n- adn-

NOV IZ SRBIJE

sno presenečeni nad rčnim sprejemom v Srbiji

že kot ena-
e, kar je mo-
150. letnic
Ma. Pikon z
logov spomi-
or bi se zgo-
ekaj nevi. Ko
skalja njenem
je povedovala
so ojalji z Je-
di govoriškem
spremu, ki so
i izlenci de-
hodov Valjevo.
va av: »Nad
ti sam ga pri-
alje, smo bili
rijeti presene-
so as več ur,
deli, da pride-
o, no pa so ta-
li, prevoz v
polk. Domačini
taga kolikor je

bilo v njihovih močeh, kajti zavedali so se položaja, v katerem smo se znašli, ko smo morali zapustiti Jesenice in svoje domove. Lahko trdim, da so vsestransko pomagali tudi Združenju izseljencev v Valjevu. Združenje je imelo namreč nalogo, da pomaga izseljencem, vodil pa ga je tov. Cvetko Kristan. V šoli so poučevali nekateri jeseniški učitelji, ki jih je kot nas okupator izgnal v Srbijo. Ob osvoboditvi Valjeva so mnogi izseljenci odšli v partizane, med njimi tudi njen mož in dva sinova. Pridružili so se borcem III. brigade VI. Proletarske divizije »Nikole Tesla«. V oktobru 1944 so tov. Pikonovi sporočili žalostno vest, da je v bojih za osvoboditev Beograda padel

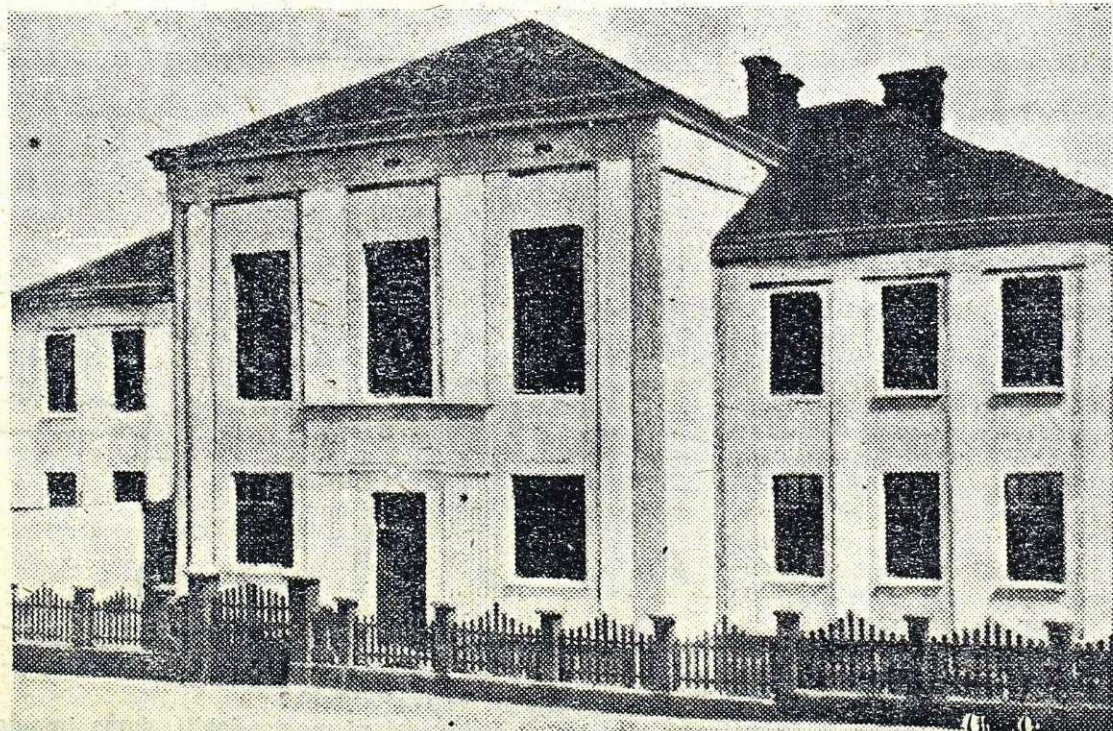
njen mož Miha, star komaj 47 let, samo 15 dni pozneje pa še njen sin Miha. Star je bil 16 let, toda kljub temu je bil že štabni kurir. Sin Miha je padel v bojih proti okupatorju pri Iloku.

Svoje pripovedovanje je tov. Pikonova zaključila z besedami: »Ko smo odhajali iz Srbije, smo sklenili, da dobrih ljudi, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, ne bomo pozabili. Spominjali se jih bomo in poskrbeli, sedaj ko pridejo k nam, da jih bomo sprejeli tako, kakor zaslužijo, saj njihovega tovarštva in prisrčnega gostoljubja itak ne moremo povrniti. Zdaj se nam je ponudila priložnost, da jih po enaindvajsetih letih lahko prvič pozdravimo na Jesenicah. Priprave za njihov sprejem so v našem mestu obširne in vsestranske. Prav je tako, kajti pokazati jim moramo, da smo jim za gostoljubje, ki smo ga uživali v Srbiji, hvaležni in da ne bomo nikoli pozabili njihovih prizadevanj ter plemenitega in tovariškega odnosa. Pozabili tudi ne bomo vseh tistih, ki so sicer odšli z nami v Srbijo, pa so ostali za vedno na bojiščih kot borci za svobodo.«

tiokupatorju

žaj. Pri tem je imo Petrović — Češka krogla a vlok, njegov a vzel Anton cenov. Bobića, rend takrat ko loži in je obi ete nam če ede juriš, smo ijo edno dobro ran. Z jurišem, loka dobro pri o pinali veliko do utrjenega z neprimerno živa.

lo žrtve. Kljub tem številnim pomanjkljivostim pa je bila četniška ofenziva proti nam popolnoma zlomljena. Po vseh teh opisanih akcijah se je slovenska četa »Ivana Cankarja« vrnila v Užice. Tam so imeli redne politične ure in pripravljali nove načrte za ponovno mobilizacijo, da bi izpopolnili vrzeli, ki so nastali med boji. Zaradi stalne odsotnosti Oskarja Savlija je bil imenovan za komisarja njegov dosedanjí namestnik Pavle Žaucer. Ker je bil načrt za mobilizacijo že pripravljen, so za to določeni tovariši Žane Dolhar, Milenko Šober in Neva Majcen odšli na teren, vendar je prva ofenziva preprečila izpolnitev naloge, Žane Dolhar pa je v tej ofenzivi tudi izginil.

Sola v Valjevu, v kateri so nastanili slovenske izseljence leta 1941

Albin Pibernik z ženo in sinom, ki je edini preživel vojno in je sedaj aktivni oficir JLA

Albin in Julka Pibernik - hrabra borca za našo svobodo

Ob sprejemu nekdanjih gostiteljev iz Srbije je prav, da se spomnimo tudi Albina in Julke Pibernik, ki sta bila izseljena v Ariljo v Srbijo skupaj z mnogimi drugimi ter v boju za osvoboditev darovala svoja življenja.

Leta 1928 se je zaposlil v jeseniški tovarni Albin Pibernik, rojen 20. februarja 1905 v Šmarčah pri Kamniku v mali kmečki družini. Po končani osnovni šoli je opravljal razna priložnostna dela in se kmalu začel potegovati za delavske pravice.

Na Jesenicah se je v tovarni in povsod srečeval ter delal z zavednimi delavci in prvimi komunisti, ki so ga podpirali pri njegovih revolucionarnih težnjah ter vzgajali v zavednega borca za delavske pravice. Že leta 1931 je bil sprejet v KP Jugoslavije in postal eden najbolj agilnih članov. K aktivnemu delu v naprednih delavskih organizacijah je pritegnil tudi ženo Julko, roj. Dolenc, ki se je skupaj z njim udeleževala akcij, demonstracij in stajk na Jesenicah ter bila leta 1935 sprejeta v KPJ.

Zaradi revolucionarnega delovanja je bil Albin Pibernik večkrat preganjan in aretiran od takratnih oblasti ter v letu 1936 ob redukciji v tovarni skupaj z nekaterimi sodelavci tudi odpuščen. Kot brezposeln je z ženo vodil mlekarno do leta 1939, ko je v aprilu odšel v Zemun in se zaposlil v tovarni Ikarus. Jeseni je odšla za njim tudi žena z otrokom. V Zemunu je družino Pibernik zatekla vojna. V juniju 1941 so se vrnili na Jesenice in po dobrih 14 dneh, ko je ravno Albin Pibernik dobil zaposlitev v železniški kurilnici, so ga Nemci zaprli v Begunje. Toda kmalu je bil prepeljan nazaj na Jesenice in z družino vred izseljen v Srbijo. Albin Pibernik in žena Julka sta v Srbiji takoj začela sodelovati z osvobo-

dilnim gibanjem ter vstopila v partizane. Do ustanovitve slovenske čete »Ivana Cankarja« sta se borila v Užičkem odredu.

Tako je koncem oktobra ali v začetku novembra postal Albin Pibernik prvi komandir novoustanovljene čete, med borci pa je bila tudi njegova žena Julka Pibernik. Skupaj sta se udeležila mnogih bitk te čete, ki je v drugi sovražnikovi ofenzivi nastopala v sklopu I. Proletarske brigade. Po hudih bojih in težkih izgubah so se preživeli borci Cankarjeve čete umikali skupaj s I. Proletarsko brigado v »lovitim igmanskem maršu, katerega žrtev je bila tudi Julka Pibernik. Ozebla tovarišica Julka je dobila zastrupitev in je v februarju 1942. leta umrla v partizanski bolnišnici Igman. Tako se je tu ob Drini končala pot slovenske žene proletarke, katere revolucionarno delo je bila poznana, ki se je prekalila v razrednih bojih jeseniškega proletariata in se za revolucionarno delo šolala tudi v Sovjetski zvezi. Julka je bila vzgled borbene in dosledne žene, borke za pravice delovnih ljudi, bila je skrbna mati, prijetna in vzorna tovarišica. Njena smrt je zlasti prizadela dvajsetletnega sinčka Albina, ki je skupaj z očetom in materjo bil v partizanih in moža Albina, ki je bil v bojih, tik pred slovitim maršom preko Igman planine, hudo ranjen in je z veliko muko rešil svoje življenje.

Toda tudi Albin Pibernik ni dočakal konca vojne in osvoboditve. Po igmanskem maršu je bila slovenska četa (Dalje na zadnji strani)

Odpiranje preboda Siemens-Martinove peči z razstrelivom

Prebodna odprtina ima pri SM peči zelo važno vlogo. To je tisti del zgornjega ustroja peči, ki omogoča, da lahko raztaljeno jeklo po končanem tehnološkem procesu spustimo iz peči v ponovno in odlijemo v kokile.

Prebodna odprtina ima pri SM peči zelo važno vlogo. To je tisti del zgornjega ustroja peči, ki omogoča, da lahko raztaljeno jeklo po končanem tehnološkem procesu spustimo iz peči v ponovno in odlijemo v kokile.

Prebodna odprtina ima pri SM peči zelo važno vlogo. To je tisti del zgornjega ustroja peči, ki omogoča, da lahko raztaljeno jeklo po končanem tehnološkem procesu spustimo iz peči v ponovno in odlijemo v kokile.

Nova 30 tonska elektropeč v Ravnah

V Železarni Ravne je pred kratkim začela obratovati nova 30-tonska obročna elektropeč.

Peč je dobavilo italijansko podjetje Tagliaferri iz Milana, medtem ko so montažo izvedli Ravenčani sami.

Postavili so jo v obstoječe polje, kjer je delovni podest nove peči približno 4 m nižji od delovnega podesta obstoječe SM peči. Višina delovnega podesta nove peči je enaka nivoju livne jame.

Prostor okoli peči je precej omejen, imajo pa še določen del delovnega prostora pod podestom SM peči, kar z uspehom izkoriščajo pri posnemanju žlindre.

Silos za glavne surovine so ob strani delovnega prostora in dobro postavljeni, tako da je prostor primerno izkoriščen. Polnijo jih z delovnega podesta martinarne, prav tako je s tega podesta navzdol montiran prostor za postavitve elektrod iz peči med popravilom. Na istem podestu je tudi priprava za podaljševanje grafitnih elektrod. Zaradi majhnega prostora pri peči

zidajo rezervne oboke na drugem koncu jeklarne.

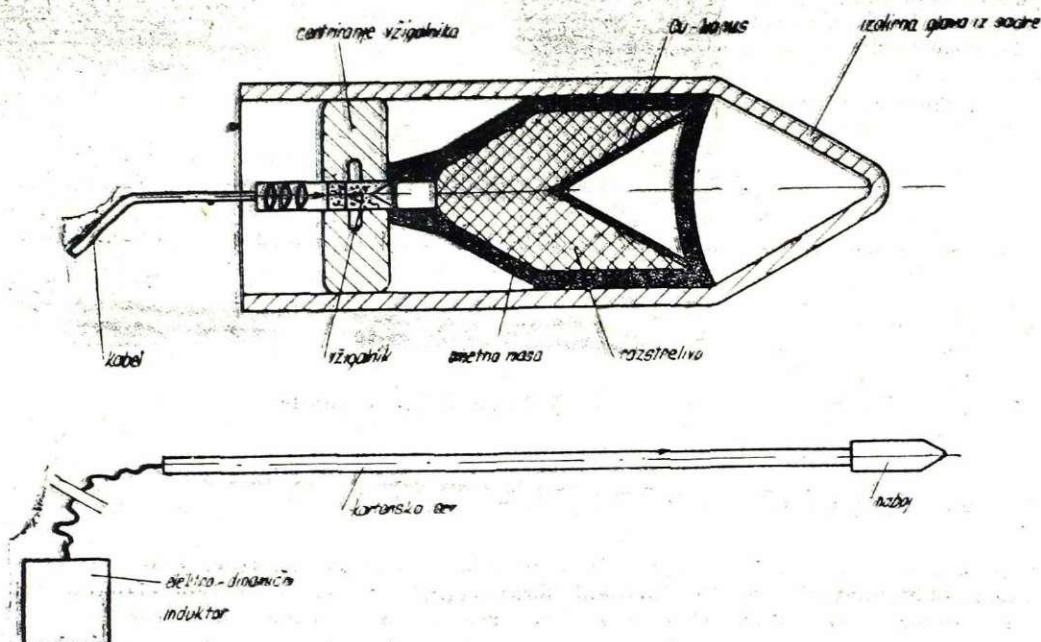
Za odvod dimnih plinov iz peči imajo pripravljeno posebno napravo, ki jo bodo uporabljali med vpihavanjem kisika v talino. Zato ima obok odprtino za namestitev vodno hlajene cevi, skozi katero bodo plini prehajali v lijakasti nastavek, ki je povezan z dimnikom.

Vložno košaro dovažajo napolnjeno z vložkom k peči s posebnim vozom. Pri zakladanju odmaknejo obok peči, košaro z vložkom dvignejo nad peč. Dno košare, ki je sestavljeno iz jeklenih trakov, v sredini povezanih z vrvjo, se odpre, ko vrv zaradi vročine pregori in vložek pade v peč.

Transformator za to peč ima 10.000 KVA. Za regulacijo napetosti ima transformator 17 pretikal v območju od 100 do 350 V. Dušilna tuljava je ločeno postavljena ob transformatorju. Grafitne elektrode imajo premer 450 mm.

Do zdaj proizvajajo ta peč v glavnem kvalitetna jekla, ki so jih izdelovali v 25 t SM peči. Precejšnje težave imajo v livni jami, ker vlivajo ingote majhnih formatov.

Franc Gorjanc

Odpiranje prebodne odprtine je važna operacija SM procesa, ker če traja odpiranje predolgo, se zelo lahko zgodi, da zgrešimo predpisano kemično analizo jekla, ki ga izdelujemo. Do nedavna so povsod odpirali prebodno odprtino z jeklenim drogom in lopatico, s katero so odstranjevali sintermagnezit. V primeru, če je prebodna odprtina zelo trda, pa jo lahko prežgemo s pomočjo kisika.

V zadnjem času se v severnoameriških in tudi evropskih martinarnah uveljavlja nov način odpiranja prebodne odprtine na SM pečeh z razstreljevanjem. To izvedejo s posebnim eksplozivnim nabojem, katerega konstrukcija je razvidna s skice.

Naboj je po obliki, kakor tudi po delovanju podoben znanemu nemškemu protitankovskemu orozju iz druge svetovne vojne, ki so ga imenovali »panzerfaust«. Sestoji se iz izolirane glave, ki je iz sadre ali kakšnega drugega podobnega materiala, v njej pa sta razstrelivo in vžigalna naprava. Pred razstrelivom je konus iz bakrene pločevine, ki usmeri eksplozijo naprej proti prebodni odprtini. Vžigalna naprava je osredotočena v sredino naboja s pomočjo tanke okrogle pločevine, na katero lahko priključimo dve izolirani žici, ki povezujejo vžigalno napravo z elektrodinamičnim induktorjem.

Naboj pripravimo za eks-

Razstreljevanje izvedemo tako, da najprej potegnemo žico skozi kartonsko cev in pritrdimo na vžigalno napravo na naboj. Nato natakne naboj na cev in položimo v prebodno odprtino, ki jo že prej odpremo z jeklenim drogom toliko, da pridemo do trde plasti razžarjenega sintermagnezita, ob katero tesno položimo naboj. Potem hitro priključimo žico na induktor in naboj vžgemo. Za ves postopek porabimo največ tri minute.

V primeru, če naboj ne eksplodira, kar se sicer le redko zgodi, je treba počakati, da eksplodira sam, zaradi zvišanja temperature. To traja običajno 6-9 minut, v najslabšem primeru največ 15 minut.

Za uspešno uporabo tega načina odpiranja prebodne odprtine je važen pogoj, da mora biti prebodna odprtina zelo solidno zaprta in v njej ne sme biti niti žlindre niti jekla. V takem primeru nima naboj dovolj velike prebojne moči, da bi lahko prodrli skozi zapečeno plast žlindre ali jekla ter odpiranje ne uspe.

Iz vsega tega je razvidno, da ima tak način odpiranja prebodne odprtine dobre in slabe strani. Glavni dobri strani sta, da se prebodna odprtina lahko hitro odpre takrat, ko je za proces najbolj ugodno in da odpade težavno delo z jeklenim drogom. Slabe strani pa so: so-

železarski
GLOBUS

ALŽIR - Ta afriška država bo začela v letu 1964 dobavljati Veliki Britaniji zemeljski plin iz svojih obsežnih nahajališč. V ta namen bodo zgradili dve posebni ladji - tankerja, od katerih bo lahko vsak prepeljal naenkrat 12.000 ton utekočinjenega zemeljskega plina.

PAKISTAN - V vzhodnem Pakistanu sta začeli dve japonski podjetji graditi železarno, ki bo imela dve 60-tonski SM peči in štiri 15-tonske elektropeči. Poleg tega bodo zgradili tudi valjarno profilov in pločevine.

ŠVEDSKA - V švedskem pristanišču Lulea bo zgradilo podjetje Demag iz Zahodne Nemčije dva velika žerjava za nakladanje in razkladanje železne rude, ki bosta med največjimi na svetu. Nosilnost vsakega žerjava bo 45 ton, širina mostu 95 m, višina 40 m, hitrost dviga mačka 1 m/sek. in kapaciteta 2500 ton/h.

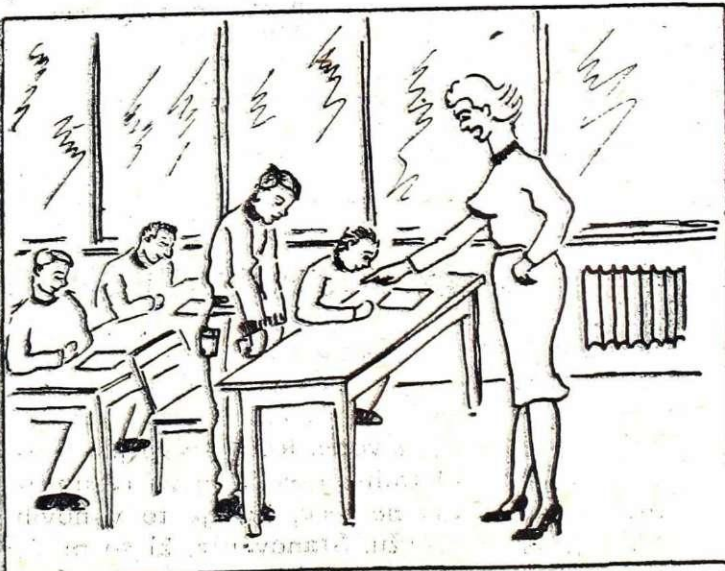
GANI - V Gani so letos začeli graditi prvo železarno, za katero bodo investirali

skupno 1,650.000 funtsterlingov.

INDIJA - V bližini železarne Durgapur so zgradili novo jeklaro za proizvodnjo posebnih jekel. Zaenkrat ima

letno kapaciteto 80.000 ton, vendar bodo lahko proizvodnjo po potrebi povečali tudi na 300.000 ton.

PERU - 300 km južno od Lime, glavnega mesta Peruja, je začel obratovati nov rudnik železne rude. Zaenkrat so znane rezerve rude na tem področju v višini 350 milijonov ton, vendar neva nahajališča še preiskujejo.

Janez, kje pa je tvoj zvezek?

Mamica ga v tovarni ni mogla dobiti, doma imamo pa Opel, ki požre ves denar.

(Vsaka podobnost z resničnim dogodkom je samo slučajna)

Gibanje prodaje v avgustu

Julij in avgust sta dva značilna meseca v letu, ki po vsem svetu slovita kot meseca oddiha in počitka, ne pa kot uspešna poslovna meseca. Pri nas pa je avgust pomenil razveseljivo spremembo v dinamiki prodaje in živahni finančni politiki. Ne bom se zato spuščal na višino prodaje v prejšnjih mesecih, niti ne bom strašil z razlikami na celotni letni plan prodaje, pač pa bom obravnaval samo avgust. To pa zato, ker če smo v klasičnem mesecu dopustov dosegli planirano mesečno višino prodaje, potem dá to misliti, da v mesecih, ko je mnogo manj dopustov, izpolnitev plana prodaje ne sme biti problem članov kolekti-

va — neposrednih proizvajalcev, pač pa so vzrok temu drugi zunanji vplivi, s katerimi se morajo spoprijeti ustrezne službe v podjetju (pomanjkanje surovin, finančnih sredstev, neplanirani ali pa prekoračeni remont in končno kot prvo »nasičenost tržišča« z našimi izdelki oziroma morebitni lagodni asortiman naše proizvodnje).

Po finančnem planu moramo vsak mesec doseči v višini 3.003.000.000 dinarjev, če hočemo, da bo znašala konec leta prodaja 36 milijard 40 milijonov 821 tisoč din.

V avgustu smo dosegli vrednost prodaje 3.018.108.811 dinarjev, torej celo več kot po načrtu, in sicer:

di večjega napora proizvajalcev obdelovan tak material, ki zahteva manj znanja in truda.

Kot že rečeno je bila finančna politika v avgustu zelo živa, saj smo pridobili naslednja sredstva:

od naših kupcev 3 milijarde 479.563.000 din

za prekomerne zaloge uvoženih surovin smo dobili kredit v višini 1.500.000.000 din

poravnali pa smo naš dolg upnikom v višini 4.133.816.000 din

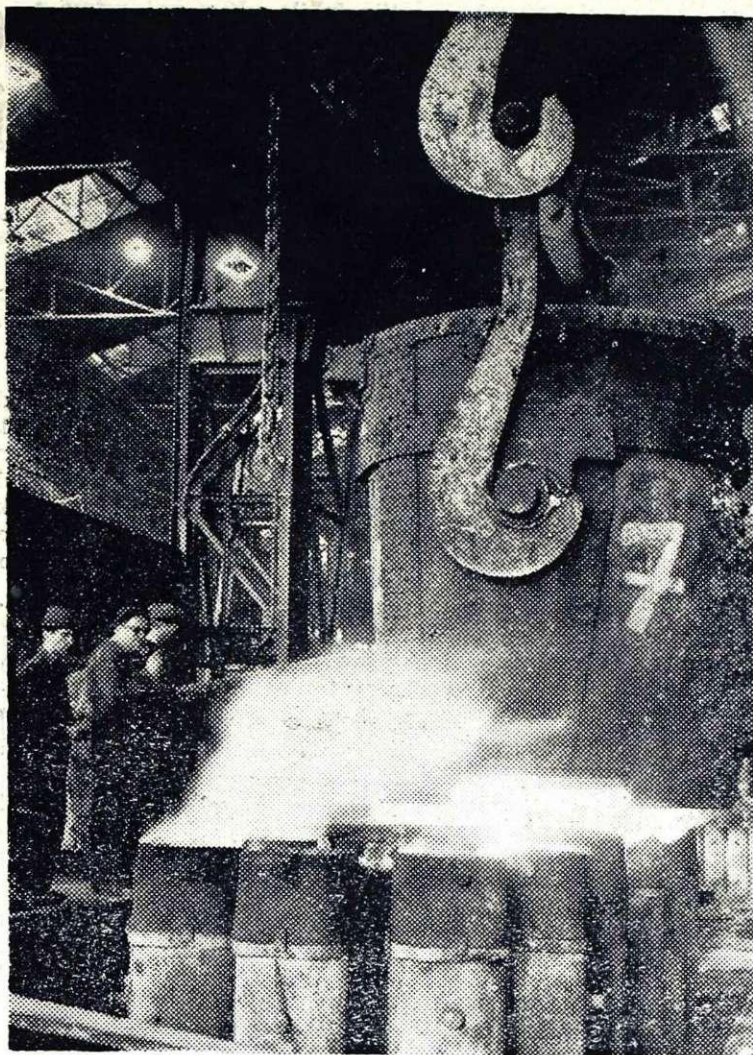
za amortizacijo in obresti smo plačali 198.915.000 din

za osebne dohodke (bruto) smo porabili 522.871.000 din (neto 295.000.000 din)

in še za razne druge prispevke in obveznosti preko 162.000.000 din.

Vsa ta dinamika in živahnost v avgustu pa bo dobila končno obliko in oceno, ko nam bodo znani tudi stroški, ki smo jih imeli pri proizvodnji, ker šele od razlike med vrednostjo dosežene prodaje in lastno ceno proizvodnje vsi skupaj živimo.

Stanko Ravnik

Nove tone jekla so stekle v kokile

	teški profili	teža	povprečna vrednost
teški profili	336.945	53.530.870	158.87
srednji profili	1.603.555	211.410.022	131.83
lahki profili	292.131	34.996.148	119.80
fini profili	206.363	23.633.702	114.52
tračno jeklo	425.725	46.356.867	108.89
skupaj profili	2.864.719	369.927.609	129.13
debela pločevina	7.386.849	856.890.540	116.—
srednja pločevina	927.189	123.856.578	133.58
tanka pločevina	939.321	136.643.762	145.47
fini pločevina	951.223	148.706.670	156.33
pocinkana pločevina	727.053	110.493.148	151.97
skupaj pločevina	10.931.635	1.376.590.698	125.93
žičniki	704.723	134.902.205	191.42
vlečena žica	1.894.697	320.738.834	169.28
bodeča žica	229.732	31.860.638	139.29
vzmeti	128.325	24.771.650	193.04
elektrode	459.063	148.831.553	324.21
valjana žica	626.810	61.419.438	97.99
hladno valj. trak.	1.307.059	229.371.555	175.49
bela pločevina	239.500	59.909.100	250.14
cevi	963.491	143.083.396	147.74
vlečeno jeklo	405.460	108.399.847	267.35
šamotni izdelki	277.731	8.299.288	29.88

Prodajna cena je bila dosežena pri naslednjih artiklih: težkih, lahkih in finih profilih, debeli, srednji in pocinkani pločevini, žičnikih, vlečeni žici, bodeči žici, elektrodah, valjani žici, hladno valjanih trakovih, beli pločevini in pri ceveh, kar pomeni, da smo pri teh izdelkih

dosegli planirano izbiro izdelkov. Pri ostalih izdelkih prodajna cena ni bila dosežena in seveda tudi planirana izbira ne.

Šele podroben pregled bi lahko pojasnil, ali ni bilo naročil ali pa je bil zaradi pomanjkanja surovin in zara-

Pojasnilo vodstvom obratov

Kot je znano, smo z julijem začeli obračunavati giblivi del osebnih dohodkov za tekoči mesec. To zahteva od oddelka za finančno analizo, oddelka za obračun osebnih dohodkov, največ pa od IBM oddelka, posebnih naporov, ker je v tako kratkem času treba opraviti vrsto dodatnih nalog. Zaradi tega je razumljivo, da ni mogoče, ko je znan odstotek giblivega dela, seznaniti z njim ekonomskih enot in čakati na njihovo odločitev, ali naj se izplača v celoti, ali del zadrži za rezervni sklad, oziroma v kolikor je odstotek prenizek, da se črpa rezervni sklad.

Kljub temu, da je to vodstvom obratov in organom upravljanja v ekonomskih enotah bilo pojasnjeno, smo v soboto ob obračunu osebnega dohodka za avgust bili prisiljeni, da na zahtevo obratovodje Javornika II po-

novno računamo giblivi del za omenjeni obrat, čeprav je bil le-ta že izračunan in tudi obračunan, saj je bila izplačilna lista že napisana. Svojo zahtevo je utemeljeval na osnovi sklepov organov upravljanja ekonomske enote. Toda če bi obratovodja organom upravljanja pojasnil, da ko je že enkrat znan odstotek giblivega dela osebnih dohodkov, ni več časa za spreminjanje, ker dve uri po tem, ko je odstotek znan, je že za vsakega delavca giblivi del izračunan in istočasno že pišemo izplačilno listo. Zaradi tega je potrebno, da se organi upravljanja odločijo za določeno mejo višine giblivega dela, pri katerih bodo del odvedli v rezervni sklad in pri katerem odstotku bodo črpali iz rezervnega sklada. Take sklepe so že nekatere ekonomske enote sprejele in z njimi seznanile odgovarja-

joče službe. Zato ne bo odveč, če s tem člankom opozorimo tudi ostale enote, naj store isto, ker v bodoče med obračunom ne bomo več spreminjali odstotka giblivega dela. To nam ne dovoljuje čas, prav tako pa s tem nastaja materialna škoda.

S. I.

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujem sindikalnemu odboru Javornika II za dvakratno denarno pomoč v času dolgotrajne bolezni.

Franc Frelj

ZAHVALA

Sodelavkam šamotarne se najlepše zahvaljujem za spominsko darilo in jim želim zdravja, kolektivu pa veliko delovnih uspehov.

Amalija Balanč
šamotarna

Preberite

Kdaj in kdo bo rešil problem vode?

Smo v dobi velikega napredka tehnike in znanosti. Človek osvaja vesolje. Izmišljamo si različne potrebe in nepotrebne novosti. Na Jesenicah pa nismo v stanju preskrbeti prebivalce z vodo. Razumljivo je občasno pomanjkanje vode v poletnih mesecih, ni pa razumljivo, da voda dva meseca sploh ne teče, kot je to v novih stanovanjskih blokih na Plavžu. Stanovanja, ki so moderno opremljena z bojlerji, angleškimi stranišči, kopalnicami, so brez vode in vsa ta oprema je brez vrednosti. Razen v kleti in v pritličju vode ni. Stanovavci od prvega do četrtega nad-

stropja si morajo nositi vodo po več kot 70 stopnicah. Kdo je temu kriv?

Žalostno je dejstvo, da po osvoboditvi, ko smo zgradili veliko število stanovanjskih blokov, nismo mislili tudi na vodovod, kajti poraba vode je vedno večja. In sedaj — poleti zaradi suše ni vode, pozimi pa je ne bo zaradi mraza. Koliko časa bo to še trajalo? Kdo naj bi to rešil?

Menim, da je dolžnost tistega, ki pobira denar za vodarino, tudi v tem, da vodo preskrbi. Mislimo na posledice, ki lahko nastanejo zaradi pomanjkanja vode.

Nevolja stanovavcev je velika in potrebno bi bilo to kritično vprašanje vsaj obrazložiti.

Skupina A je ob prvem svitu dobila ukaz, naj vstopi v pobočje Podrte gore. Od takrat, ko je poročnik Eisberger pravilno ugotovil, kaj se dogaja v ostenju, do povelja, naj krenejo, je minilo dobre pol ure. Ko je prejel povelje, je najprej robato zaklel in poslal Wesselbrunerja k vrugu, nato pa je ukazal:

»Naprej! Predpatrulja Kraus in Jager, dve jedri v razmaku tridesetih metrov, zaščitnica v stalnem stiku z drugim moštvenim jedrom! Do nadaljnjih povelj sporazumevanje šepetaje in čim manj hrupa s hojo!«

V formacijo je bil razdelil ljudi med tem, ko so čakali povelje. Zato so se policisti razvrstili neslišno in je lahko stopil na čelo drugega jedra, ne da bi bila potrebna dodatna navodila. Možem je zašepetal: »Upam, da razumete, čemu je potrebno hoditi čim bolj neslišno?«

Moštvo je dobro poznal. Zavzemali so široko skalo od krvnikov, ki so se prostovoljno javljali za streljanje obsojenih, od takih, ki jim je policijska služba v teh krajih presedala. Ker bi postal lahko njihov vzpon nevarnejši od naskokov prejšnjih dni, je razporedil skupino na neobičajen način. Čim više v skale je prihajal, tem bolj sta se vojak in policist v njem umikala nekdanjemu alpinistu. Ko so čakali na vznožju, je potuhtal, da bo postavil na čelo Krausa. Privoščil mu je smrt. Nekoč ga je videl, kako se je pred policisti bahal s svežnjem vrvic, ki jih je kot trofeje odrezal z rok in s kolov tistim, ki jih je streljal. Zagnusilo se mu je divjaštvo, ki ga je počel. Zato se je odločil, da ga prvega postavi v žleb.

Peter Skalar:

11

Ranjeno srce

»Ce ga zadene katera tistih krogel, ki trgajo meso z ljudi, bo vsaj malo plačal, kar je počel v dolini. Tudi Jager je potreben, da ga doleti. Doma je iz teh krajev in bi bilo njegovo mesto bolj pri banditih, kakor pri nas.«

Ni vedel, na kakšen način je oblekel nemško uniformo, a njegovo prizadevanje, da bi postal obergefreiter, mu je bilo skrajno zoprno. Vedel je, da bi storil zato tudi najgnusnejša dejanja.

V prvo jedro je določil streljace, naduteže in častihlepneže, v drugo pa je šel sam z zmernimi.

Za takšno formacijo se je bil odločil, ko je kadil cigareto in se je »melder« sporazumeval z Wesselbrunerjem. V zadnjih dneh je sprevidel, da močna glavčina proti gverilcem ne opravi mnogo in jo je zato razbil na dve jedri, dasiravno o tem ni bil nikdar slišal v kadetnici. Odločil se je, da bo preizkušal nove načine razvrstitve moštva in prvi poskus je napravil to jutro.

Ker v vsakem boju padajo ljudje in mu je bilo ljubše, če padajo poživinjenci in sadisti, jih je poslal spred. Tako je odločil Eisberger alpinist. Sklenil je ravnati po tem načelu vselej, kadar se bo pokazala priložnost.

Med Skrbino in Podrtijo je več korit. Walter je izbral za vzpon enega tistih, ki naj bi ga pripeljalo v bližino kraja, od koder je bil slišal padanje zmrznjenca, po katerem je ugotovil, kaj se dogaja nad policijskim obročem. Čeprav mu ni bilo do tega, da se sreča z gverilci na pobočju, je hotel dognati, kaj se je zgodilo ponoči v ostenju.

Napredovanje je potekalo hitreje, kakor je predvidel. V koritu je bilo dovolj polic, prehodov in oprijemališč. Ko se je prvič javil Wesselbrunerju, je ukazal »melderju«, naj sporoči, da bodo dosegli vrh okrog osmih. Wesselbruner je sporočilo odobril.

V pičli uri so se približali višini, iz katere naj bi bil pred svitom sprožen tisti prečmet, o katerem je še vedno mislil, da je bilo zmrznjeno človeško telo. Pričakoval je, da bo spredaj zarožljalo in je zato razdaljo med jedroma povečal. Namesto tega je Kraus sporočil, da je naletel na sledove, ki prečijo korito proti vzhodu. Vprašal je, če naj spremeni smer in vodi skupino za sledovi.

Walter je brez pomišljanja in oklevanja poveljeval:

»Dalje v smislu prvotnega povelja!«

Ni se mu zdelo potrebno obvestiti Wesselbrunerja. Sele ko je čez dobrih deset minut prisopel do sledov in si jih pozorno ogledal, je pridržal »melderja« in mu ukazal:

»Pri naslednjem javljanju sporoči: Naleteli na sledove sovražnika. Ker bo takrat že popolnoma svetlo, sproži tri zelene rakete! Razumel?«

Z raketami se bomo javili tudi banditom. A takrat bomo že toliko nad njimi, da ne bo narobe, če zvedo, da smo tudi mi tu. Morda bodo pa le tako hitro odnesli pete, da jih ne bo treba loviti po pečevju.

Z vrha Skrbine so čez dobrih deset minut zletele tri zelene rakete. Walter se je ustavil in jih ogledoval. »No, glej, oni na vrhu so pa naleteli na sledove sinoči uničenega sovražnika,« je dejal svojemu »melderju«.

Wesselbruner je pohitel z odgovorom.

Odprla so se vrata jeseniške Glasbene šole

Začelo se je novo šolsko leto in tudi na naši Glasbeni šoli se je začel pouk. Preko 200 gojencev se je vpisalo na oddelke za klavir, godala, pi-hala, trobila, harmoniko, solopetje in teorijo.

Poleg normalne pedagoške dejavnosti namerava napraviti v letošnjem šolskem letu naša Glasbena šola tudi na drugih področjih pomemben korak naprej. Razen šolskih ansamblov, ki že obstajajo, namerava letoš ustanoviti

mešani pevski zbor, ki bi naj sčasoma postal pod dobrim strokovnim vodstvom kvalitetno vokalno glasbeno telo Jesenic. Ta zbor bo lahko poleg samostojne koncertne dejavnosti uspešno sodeloval pri vseh bodočih glasbenih prireditvah, kot pri operah, kantatah in podobno. Zato vabimo vse prijatelje vokalne glasbene umetnosti, da se prijavijo na razpis, ki bo v kratkem objavljen.

Druga novost, ki jo bo sku-

šala uvesti v letošnji sezoni Glasbena šola, je klubska dejavnost za prijatelje in ljubitelje glasbene umetnosti. Priredili bodo ciklus glasbenih večerov, na katerih bodo obravnavana posamezna obdobja glasbene zgodovine, razni pomembni skladatelji in smeri glasbene umetnosti. Na teh večerih bodo sodelovali vokalni in instrumentalni izvajavci, komentatorji, predvajani pa bodo tudi posnetki razpih glasbenih stvaritev s komentarjem. Vsak večer bo imel tudi debaten značaj, tako da bodo lahko obiskovalci postavljali tudi vprašanja oziroma povedali svoje mnenje.

Prvi tak večer bo predvidoma v oktobru, do konca letošnjega šolskega leta pa jih bo osem do deset.

Tako nam letošnje šolsko leto obeta, da bo naša Glasbena šola poživila svojo dejavnost ne samo v pedagoški smeri, temveč tudi na področju splošne glasbene dejavnosti na Jesenicah.

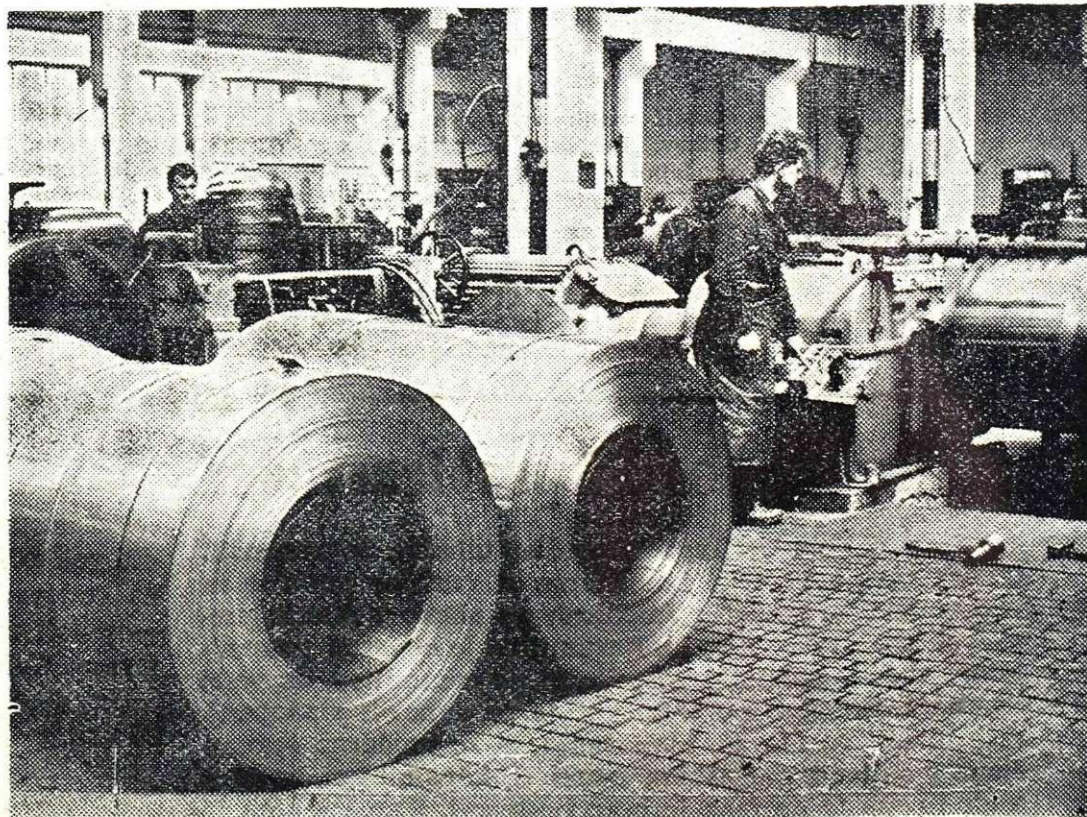
Visok obisk

V sredo, 12. septembra, je našo železarno obiskal drugi sekretar ameriške ambasade v Jugoslaviji, g. Robert Gerald Livingston. Zanimal se je za proizvodne probleme, za vprašanja delavskega samoupravljanja in za perspektivni razvoj podjetja. Razgovora so se udeležili tudi glavni direktor, inž. Matjež Hafner, Tomaž Ertl, predsednik sindikalne organizacije in Ivo Ščavničar, predsednik CDS.

Cene na jeseniškem trgu

OD 5. SEPTEMBRA DO 11. SEPTEMBRA 1962

Vrsta pridelka	Enota mere	Zarja tržnica	Agraria (pri Brunerju)	Zasebni sektor
krompir	kg	40	40	40
čebula	kg	110	80	100
česenj	kg	200	—	kom 20
zelje v glavah	kg	70	70	—
paradižnik	kg	70	94	70-90
paprika	kg	70	60	110
stročji fižol	kg	—	—	100-150
cvetača	kg	—	—	150
zelena solata	kg	70	84	—
rdeča pesa	kg	60	—	—
breskve debele	kg	150	154	150-180
breskve drobne	kg	70	—	70-80
slive	kg	50	—	—
češplje	kg	—	—	100
jabolka	kg	75-50	70	50-100
grozdje	kg	180	194	150-160
hruške	kg	75	—	80-100
orehi — celi	kg	—	360	—
orehova jedrca	kg	1.400	—	—
lubenice	kg	—	60	60
limone	kg	—	264	—
kumare	kg	60-70	70	60-100
jajčka	kos	28	30	—
fige	kg	90	—	60-80

V priložnem šolskem letu bo pri Železarskem izobraževalnem centru ustanovljen ponovno tudi oddelek za hladno valjavo

Medobratne športne igre

ZMAGALI SO STRELCI MEHANIČNE DELAVNICE

Na letošnjih medobratnih športnih igrah je sodelovalo 25 strelskih ekip, to je 105 tekmovalcev. Tekmovanje je bilo organizirano in izvedeno na strelišču SD »Matije Verdika-Tomaža«. Tekmovali so dva dni, doseženi rezultati pa so naslednji:

1. mehanična delavnica 369 krogov, 2. javornik I. 345 krogov, 3. hladna valjarna in žičarna 338 krogov, 4. OTK 314 krogov, 5. žebljarna 311 krogov, 6. javornik III 301 krogov, 7. projektivni biro 300 krogov, 8. ŽIC 288 krogov, 9. glavna pisarna 285 krogov, 10. konstrukcijska delavnica 271 krogov.

Na prvih pet mest so se uvrstili naslednji:

1. Tine Luznar - ŽIC, 87 krogov, 2. Mirko Dimc -

projektivni biro, 85 krogov, 3. Hanzl Verdnik - glavna pisarna, 84 krogov, 4. Tine Pavšič - hladna valjarna-žičarna, 83 krogov, 5. Franc Trplan - konstrukcijska delavnica, 80 krogov.

PRVO MESTO ZA ODBOJKARJE ŽIC

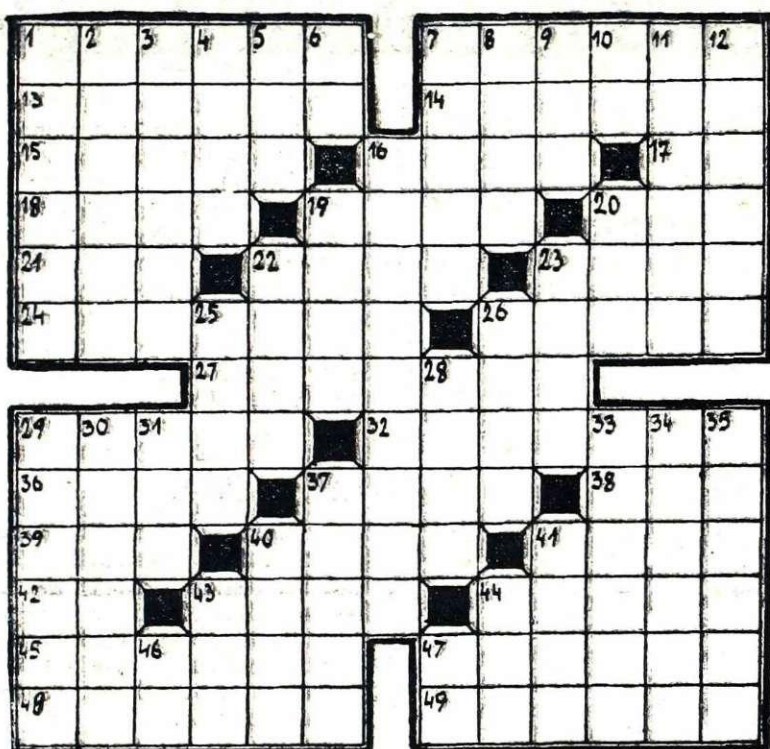
Poleg plavavcev in strelcev so v okviru letnih medobratnih športnih iger tekmovali tudi odbojkarji. Sodelovalo je 15 ekip (120 tekmovalcev). Tekmovanja po posameznih obratih so bila organizirana že prej, tako da je število tekmovalcev še večje. Najbolj zanimive so bile tekme v finalu, kjer so se pomerile štiri najboljše ekipe. Rezultati teh srečanj so bili naslednji:

javornik III : livarne 3 : 1
ŽIC : šamotarna 3 : 1
livarne : ŽIC 0 : 3
šamotarna : javornik III 0 : 3
livarne : šamotarna 0 : 3
javornik III : ŽIC 1 : 3

Prvo mesto je tako zasedla ekipa ŽIC, njej pa sledijo javornik III, šamotarna in livarne.

Tudi odbojka je zanimiv in privlačen šport

Križanka

Vodoravno: 1. planet našega osončja, ki je bil zadnji odkrit, 7. nekdanji mariborski nogometni drugoligaš, 13. tekma na vodi, 14. staro ime za Dubrovnik, 15. največje jezero na Finskem, 16. ime filmske igravke Turner, 17. okrajšava za »tehnična zaščita«, 18. Zolajev roman, 19. francoska reka (naša pisava), 20. ploskovne mere, 21. mitološko rimsko podzemlje, 22. znana pesem Frana Levstika, 23. moško ime, 24. otok v skupini Brionov, 26. žensko ime, 27. izraz za električno, trgovsko ali drugo celotno organizacijo na nekem področju, 29. tiri, 32. širina kolo voza, 36. del telesa, 37. ime soproge Hruščeva, 38. himalajska koza, 39. nadležna žuželka, 40. gozdna ptica s hreščecim glasom, 41. lise, 42. osebnostni zaimek, 43. glavno mesto Gane, 44. dvočlenik, 45. gospodar, 47. parki, 48. cenik, 49. vrstilni števniki.

Navpično: 1. botrinski kruh, 2. kraj v Slovenskih Goricah, 3. enigme, 4. teža embalaže, 5. ljubkovalno žensko ime, 6. simbol za natrij, 7. gora v Kamniških planinah, 8. telesna poškodba, 9. nekdanji turški veleposestnik, 10. med-

met, 11. prebivavec našega največjega polotoka, 12. tovarniški objekt družbene prehrane na Jesenicah, 16. nevarna krvna bolezen, belokrvnost, 19. vrsta domačih cigaret, 20. starorimski pozdrav, 22. vremenska nesreča, 23. ime kongoškega državnika, 25. okončina, 26. žitarica, 28. soproga, 29. obrat naše železarne, 30. mesojeda rastlina, 31. stara utežna enota, 33. gora nad dolino Vrat, 34. gozdni sadež, 35. puščavnik, 37. določena količina oziroma naloga skupini ali posamezniku, 40. cerkveni dostojanstvenik, 41. žvižg, glas piščali, 43. ljubkovalno žensko ime, 44. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvaškem, 46. oranje, 47. nikalnica -

IKO

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. presoja, 8. makadam, 9. stava, 10. Kuc, 12. kol, 13. ASEA, 15. R(ado-van) G(obec), 16. Messina, 18. nd, 19. Krim, 20. OLO, 22. IKI, 23. Siget, 25. enovita, 28. kanasta.

Navpično: 1. (Pino) M(la-kar).

Spet se je pričel pouk

Z današnjo številko začenjamo objavljati paberke o vzgoji in pouku. V tej rubriki želimo informirati bralce s stanjem šolstva in vzgoje, z materialnimi problemi šolstva in vzgojnimi činitelji, ki zunaj šole izoblikujejo psiho naše mladine.

Jeseniške ulice so spet oživele. Kmalu po sedmi uri se začne vrstiti skozi Jesenice gruče otrok. Vso uro traja živčav na ulicah. Tudi v avtobusih je v tem času polno gneče, vedrine in včasih tudi razposajenosti. Med trinajsto in štirinajsto uro se slika ponovi.

Letošnje šolsko leto smo začeli na Jesenicah s povečanim pomanjkanjem šolskega prostora. Skoraj 2000 učencev osnovne šole je bilo treba nagnesti v 22 učilnic. 56 oddelkov smo razmestili na 1430 kv. metrih učne površine. Vsak naš učenec ima spet le 0,71 kv. metra prostora za učenje (kako globoko pod normo smo spet zdrknili - saj je določeno, naj bi imel otrok poldrug kvadratni meter prostora v šoli). Spet smo začeli uvajati tretjo izmeno.

V kritičnem pomanjkanju šolskega prostora pa so si zelo navzkriž želje in potrebe staršev s praktičnimi možnostmi in pedagoškimi načeli šole. Dobri dve tretjini staršev želi in ima utemeljene razloge za svoje želje, da bi njihovi otroci obiskovali pouk v dopoldanskem času. Kot utemeljitev za dopoldanski pouk navajajo starši najčeseje dejstvo,

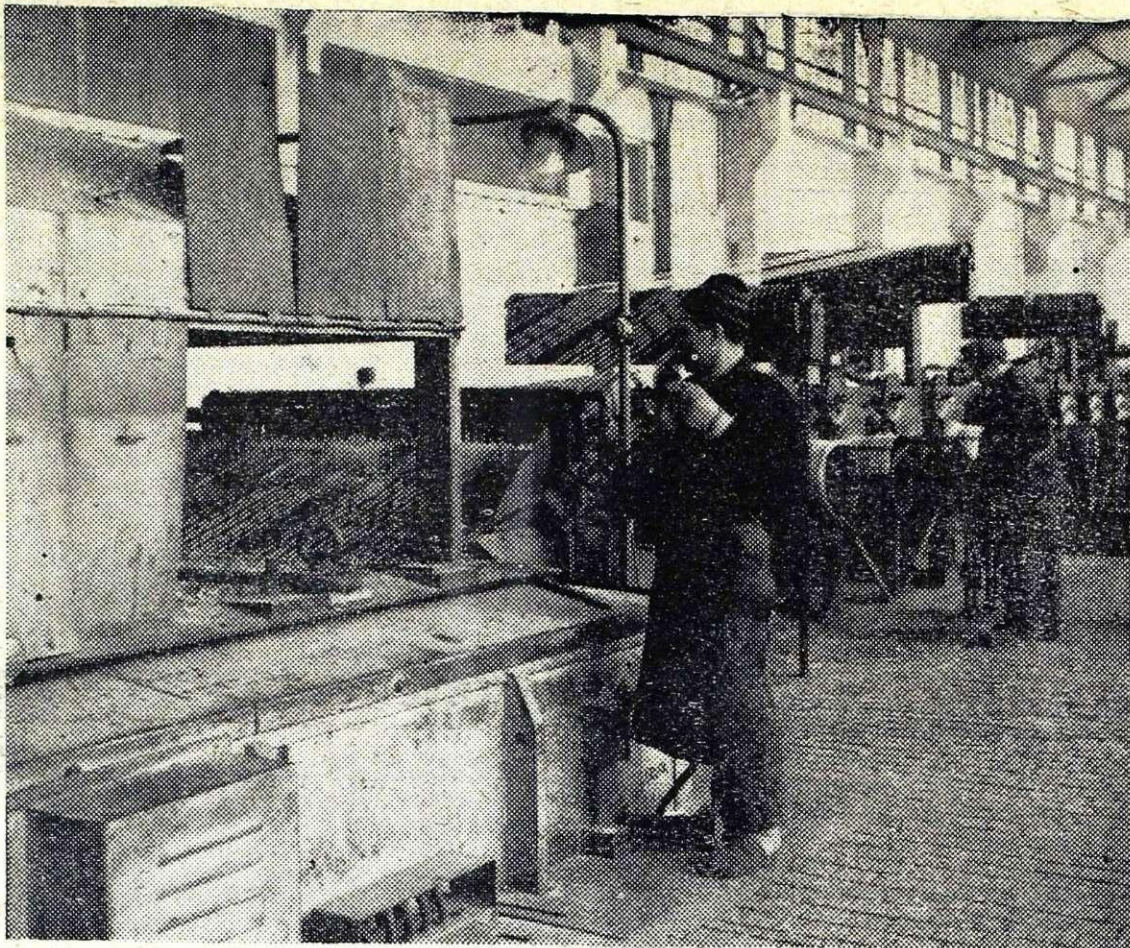
da sta oba roditelja zaposlena v dopoldanskem času in vidita svojega otroka le pri večerji, če je popoldan v šoli. Večkrat ima otrok enega samega roditelja, ki je prav tako zaposlen dopoldne. Razen navedenih dveh je seveda še mnogo drugih razlogov, ki bi jih kazalo upoštevati. V dopoldanskem času poseča osnovnošolski pouk le tretjina učencev. Zato je ostala tretjina želja staršev neizpoljenih.

Če bi lahko ustregli vsem željam staršev glede učnega časa, bi odpadlo precej potreb po varstvu otrok. Zato bi pa morali imeti na voljo vsaj še 12 učilnic. Razmisliti bo treba, kaj predstavlja manjše breme. Ali povečana potreba po varstvu otrok in v zvezi z njo izdatki za varstvene ustanove ali gradnja novih šolskih kapacitet?

Na eni jeseniških šol so se letos pripravljali na uvedbo pouka v turnusih (učenci naj bi čas pouka tedensko ali štirinajstredno menjali). Tudi pred pričetkom šolskega leta so bile priprave ustavljene, ker bi polovica pouka v popoldanskem času ne ustrezala otrokom iz okolice (učenci iz Planine pod Golico bi v pri-

meru, da avtobus ne bo vozil, hodili domov po trdi temi) in ker bi nastal v obstoječih varstvenih ustanovah na Jesenicah verjetno tolikšen naval, da bi vseh zainteresiranih ne mogli sprejeti. Najbrž pa bi bilo ob takem načinu pouka mnogo primerov, da bi si učenci sami kuhali kosilo, prebili vse dopoldneve na dvoriščih ali pa prihajali že kmalu po enajsti uri v šolo, ker pač oko prvošolarčka še ni zrelo, da bi razločilo na kompliciranem organizmu urine številčnice, kdaj je pravi čas za odhod od doma.

Proe dni je kazalo, da bo spričo silnega pritiska javnosti na šolo skoraj nemogoče organizirati ustrezen pouk. Pedagoška načela za organizacijo šolskih oddelkov so že nekaj let potisnjena v stran. Nič več ne moremo vztrajati, naj bi bili vsi oddelki istega razreda številčno enaki, pač pa se dogaja, da je v oddelku dopoldanske izmene 42 učencev, v popoldanskem pa le 28. V nekaterih oddelkih sploh ni učencev, ki ponavljajo razred, v drugih pa jih je pet in več. Oddelki istega razreda so intelektualno do celja neizenačeni. Vse to in še marsikaj ni v korist pouka, učencem in njihovim staršem. A kaj hočemo, spričo prošnji, zahtev, prepričevanja, groženj, intervencij, priporočil, posegov posameznikov in forumov, je zdaj tako.

V avgustu so pocinkovalci dosegli rekordno proizvodnjo, ker so pocinkali 747 ton žice.

Albin in Julka Pibernik - hrabra borca za svobodo

(nadaljevanje s 7. strani)
»Ivana Cankarja« priključena zaščiti vrhovnega štaba, ki ga je spremljala v tretji ofenzivi preko Pivske planote, Durmitora, Tjentišta ter v maršu preko Zelengore, mimo Kalinovika, preko Treškovice in mimo Bjelašnice,

ZELEZAR, tednik - izdaja: Železarna Jesenice - glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. - Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

čez železniško progo Sarajevo - Mostar do Prozora in na Cincar planino. Prve dni avgusta pa je vrhovni štab poslal s kurirji glavnega štaba Slovenije preživle borce Cankarjeve čete na pot v Slovenijo, kamor so prišli po osemnajst dnevnem maršu. Z njimi je prišel v Slovenijo tudi Albin Pibernik in postal član štaba Tomšičeve brigade. Kmalu za tem je padel v borbi z italijanskimi fašisti na Blokah pri Ljubljani. Tako je ostal od družine Pibernik in preživel kruto drugo svetovno vojno le sin Albin, ki je danes aktivni oficir v JLA.

S smrtjo Albina in Julke Pibernik so naši narodi izgubili dva predana revolucionarja - komunisti in borca, ki sta vse svoje življenje posvetila boju za pravice delavskega razreda in ki sta s svojimi dejanji dokazala, da sta bila vredna zaupanja, ki jima je bilo izkazano. Njun doprinos v borbi za boljšo bodočnost naših narodov je zelo pomemben, saj sta žrtvovala največ, kar človek lahko žrtvuje, svoje dragoceno življenje.

V nedeljo bodo počastili tudi njun spomin v kratki slovesnosti pred spomenikom na Javorniku. Po Julki in Albinu Piberniku pa se bo imenoval, kot so se že odločili, novi kulturni dom na Javorniku, ki ga bodo začeli graditi.

Sklepi 1. seje upravnega odbora

(nadaljevanje s 1. strani)

formiral skupino čistivk in jih zaposlil pri urejevanju zunanega videza obratov in železarne. Osební dohodki za to skupino bodo črpani iz sredstev OD pred razdelitvijo na EE.

Prav tako je UO potrdil predlog, da se osebni dohodki asistenta proizvodnje in tehnologa elektrodnega oddelka krijejo iz sredstev OD pred razdelitvijo na EE. To je nujno potrebno, kr ta delovna mesta zaradi nujnih raziskovalnih del ne morejo reducirati, čeprav so prešli na enozmenskó obratovanje in neposredno za obratovanje

Pri investicijah korak naprej

(nadaljevanje s 1. strani)

že letos. V bojazni, da nam ne bo kasneje zmanjkalo materiala za najnujnejše, to je za našip Bela-Jesenice, smo sedaj dela na Beli zavrli. Gradbeno podjetje mora najprej dokončati vsa dela prve faze. Dokončati mora nasip od halde do prodne pregrade, da bomo lahko začeli z gradnjo proge. Pospešeno mora urediti priključke na novi most čez Savo, da bo mogoč pri-

stop do skladišč na Dobravi. Dogovorili pa smo se tudi, da lahko pripravijo deponijo gramoza za zimska betonska dela, za kar bodo porabili del mehanizacije. Pri tej preusmeritvi del bo treba nekaj mehanizacije manj in jo bodo seveda odpeljali. Koncem meseca bo zgrajen prepust ter preusmerjen tok vode, potem pa bomo lahko bolj intenzivno spet nadaljevali dela na Belškem polju.

inž. Milan Marolt

Jeseničani dvakrat prvi in enkrat drugi

Na blejskem šahovskem festivalu od 5. do 9. septembra, ki ga je organizirala okrajna

Šahovska zveza, so naši šahisti dosegli zelo lepe uspehe; bili so dvakrat prvi in enkrat drugi.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in bridki izgubi drage žene, matere in sestre

HADŽERE RAKOVIC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani in pomagali.

Posebno se zahvaljujemo vsem sostanovavcem in prijateljem. Tudi kolektivu je klobivarne in sindikalnemu odboru livarn ter modelne mizarne najlepša hvala za izkazano tovariško pomoč.

Še enkrat hvala vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje.

Žalujoci: mož Muharem, sin Sead in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, dobrega očeta in brata

ENGELBERTA MECILOŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste na domu v tako obilnem številu počastili njegov spomin in ga spremljali na poti v njegov zadnji dom. Zahvaljujemo se pevcem, ki so zapeli svojemu sotovarišu tako pretresljive žalostinke, katere je še do nedavnega tako rad sam pel. Hvala vsem sodelavcem in znancem za vence in sočustvovanje z nami. Posebna zahvala vsem sodelavcem energijskega obrata, obratni ambulanti, sindikatu splošne bolnice Jesenice za denarno pomoč, izraženo sožalje in vence. Iskrena hvala dr. Čehu, prim. dr. Hafnerju, prim. dr. Brandstetterju in strežnemu osebju bolnice Jesenice, ki so mu v bolezní lajšali njegovo trpljenje. Zahvaljujemo se tov. Stenovcu in Radiju za poslovilne besede ob odprtem grobu ter vsem lastnikom osebnih avtomobilov. Vsem iskrena hvala.

Globoko žalujoča žena Jožica roj. Pucelj, hčerka Vilma, zet Silvo in ostalo sorodstvo.

Turistična agencija prometnega podjetja »Avto-servis« Jesenice »Izletnik« prireja v septembru in oktobru naslednje izlete:

1. Po Soški dolini - bolnica Franja.
2. Vršič - Mangart.
3. Po Slovenski Koroški: Vrba - Celovec - Gosposvetsko polje.
4. Trst - Benetke - Cortina. Dvodnevni izlet. Cena 9500 dinarjev na osebo. Za večje skupine popust.

5. Štiridnevni izlet po Avstriji in Zapadni Nemčiji z avtobusom. Ogled tovarn BMW, Magirus - Deutz in Mercedes ter zloglasnega taborišča Dachau. - Cena 21.500 dinarjev. Prijave do 25. 9. 1962 pri **IZLETNIK Jesenice** (Avto-servis) - tel. 264.

Priporoča se »Izletnik«

OSNOVNA ŠOLA »TONE ČUFAR« JESENICE

razpisuje

vpis v II. stopnjo oddelka za odrasle. V šolskem letu 1962/63 bodo lahko dovršili v oddelku osnovnošolsko izobrazbo državljani, ki imajo:

1. 2. razreda nekdanje nižje gimnazije,
2. 6. razredov osnovne šole,
3. dovršeno I. stopnjo oddelka za odrasle,
4. dovršeno I. stopnjo oddelka za odrasle pri dopisni osnovni šoli.

Vpisovanje bo od 17. do 25. septembra 1962 v šolski pisarni. Vpišejo se lahko državljani, ki so dovršili 17 let. Pouk bo v popoldanskem času, 32 tednov po 14 učnih ur tedensko. Kandidati vplačajo ob vpisu ukovino v znesku 15.000 dinarjev. Kandidatom, ki bodo prekinili šolanje, uprava oddelka ukovine ne bo vrnila.

Ob vpisu naj kandidati predložijo:

1. lastnoročno napisano prošnjo, kolkovano s 50 din državné takse,
2. zadnje šolsko spričevalo,
3. rojstni list.

Osnovna šola »Tone Čufar« Jesenice